

Siemenotje

Pedagogisch beleidsplan

KDV

V 0.21

Voorwoord

In dit pedagogisch beleidsplan van KDV Siemenotje beschrijven wij de pedagogische uitgangspunten en de vertaalslag naar het dagelijks pedagogisch handelen.

Een pedagogisch beleidsplan heeft een aantal belangrijke functies. Het plan vormt voor pedagogisch medewerkers een handleiding waarin zij kunnen terugvinden wat KDV Siemenotje belangrijk vindt. Het biedt de pedagogisch medewerkers houvast in het werken met kinderen en het nodigt uit tot discussies en het elkaar aanspreken op pedagogisch handelen. Daarnaast is het voor de ouders duidelijk waar KDV Siemenotje voor staat en wat wij belangrijk vinden in de opvang van de kinderen. Bovenal levert het plan een goed en onderbouwd pedagogisch klimaat op voor kinderen.

Om het beleid zo leesbaar mogelijk te maken heb ik het in de tekst over de ouder(s), maar hiermee wordt ook de ouder of de verzorger(s) bedoeld.

Kim van de Putte
Directeur Siemenotje

H1 - Visie, pedagogische uitgangspunten en doelgroep	6
1.1 Visie	6
1.2 Pedagogische uitgangspunten	6
1.3 Pedagogische stromingen	6
1.4 Doelgroep	7
H2 - Vertaling naar pedagogisch beleid	7
2.1 (Sociaal) emotionele veiligheid	7
2.2 Persoonlijke competenties	8
2.2.1 Eigen tijd en ruimte	8
2.2.2 Taalontwikkeling	8
2.2.3 Lichamelijke ontwikkeling	8
2.2.4 Cognitieve ontwikkeling	10
2.2.5 Creatieve ontwikkeling	11
2.2.6 Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid	11
2.3 Sociale competenties	11
2.4 Overdracht van waarden en normen	12
H3 - Rol van de pedagogisch medewerker en omgang met kinderen	12
3.1 Rol van de pedagogisch medewerker	13
3.2 Stagiaires en vrijwilligers	13
3.3 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach (2024)	13
3.4 Pedagogisch beleidsmedewerker VE (2024)	17
3.5 Corrigeren en belonen	18
3.6 Opvallend gedrag bij kinderen	18
3.7 Observeren en signaleren	18
3.8 Opvoedingsondersteuning	19
3.9 Voorschoolse educatie	19
3.9.1 Visie en programma	20
3.9.2 Ontwikkelingsstimulering	20
3.9.3 Volgstelsel doelgroepeuters	21
3.9.4 Ouderbetrokkenheid	21
3.9.5 Ruimte & materialen	21
3.9.6 Van voor- naar voorschoolse educatie	22
3.10 Doorverwijzen van ouders naar passende instanties	22
H4 - Praktische zaken op het KDV	23
4.1 Openingstijden	23
4.2 (Pedagogisch) Medewerkers	23
4.2.1 Dagranden / 3-uursregeling	23
4.2.3 Achterwacht	25
4.2.4 Grensoverschrijdend gedrag	26
4.2.5 Vier-ogen principe	27
	3

4.3 Het kindvolgsysteem	27
4.4 Mentorkinderen	27
4.5 Gezamenlijke speelruimte	28
4.6 Activiteiten op andere locaties	29
4.7 Dagindeling	29
4.8 Spelmateriaal en activiteiten	29
4.8.1 Bewegen en spel	29
4.8.2 Atelier	30
4.8.3 Gezonde voeding en bakken	30
4.8.4 Natuur	30
4.9 Voedingsbeleid	30
4.10 Wenbeleid en afscheid	31
4.10.1 Wennen op de groep	31
4.10.2 Doorstromen naar een nieuwe stamgroep	31
4.10.3 Pedagogisch handelen tijdens de wenperiode	32
4.12 Incidenteel en structureel afnemen van extra dagen	32
4.13 Ondersteuning van het huishoudelijk team	32
4.13.1 Schoonmaak/ aftekenlijsten	32
4.13.2 Was	32
4.13.3 Bestellingen	33
4.13.4 Tussendoortjes en koken	33
4.13.5 Ondersteuning bij ontbijt, schoonmaak groep en uitjes	33
4.13.6 Brandmeldcentrale	33
4.13.7 Speeltoestellen	33
4.13.8 Buitenterrein	33
4.14 Huisregels	34
4.15 Vervoer	34
H5 - Gezondheid, veiligheid en omgeving	34
5.1 Een actueel Beleid Veiligheid en Gezondheid	34
5.2 Gebouw	34
5.3 Buitenruimte	35
5.4 Speelomgeving	35
5.5 Risico-inventarisatie op Veiligheid en gezondheid	35
5.5.1 Risicomelding	35
5.6 Voedselveiligheid	36
5.7 EHBO en BHV	36
5.8 Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling	36
H6 - Gevoelige onderwerpen	36
6.1 Taalgebruik	36
6.2 Seksualiteit en intimiteit	37

6.2.1 De seksuele ontwikkeling	37
6.2.2 Intimiteit	37
6.2.3 Verkleden	38
6.2.4 Zindelijkheid	38
6.3 Pesten en ruzie	38
6.4 Kinderen en ziekte	39
6.4.1 Wel of niet naar Siemenotje / (eerder) ophalen van Siemenotje?	39
6.4.2 Besmettingsgevaar	39
6.4.3 Medicijngebruik	39
6.5 Scheiden	39
H7 - Kind en Ouder	40
7.1 Samen verantwoordelijk	40
7.2 Ouderbetrokkenheid	40
7.3 Respect en privacy	40
7.4 Communicatie ouders	40
7.4.1 Het intakegesprek	40
7.4.2 Contact bij het brengen en halen	41
7.4.3 Website en nieuwsbrief	41
7.5 Ouderraad	41
7.6 Klachten	41

H1 - Visie, pedagogische uitgangspunten en doelgroep

1.1 Visie

Siemenotje biedt aan ieder kind veilige, liefdevolle en ontwikkelingsgerichte opvang. Zo kan het kind groeien en ontwikkelen tot een zelfstandig individu met respect voor zichzelf, de ander, dier en omgeving.

Een van de grootste randvoorwaarden waardoor Siemenotje dit kan doen is het werken met kleinere groepen, waarin minder kinderen zitten dan wettelijk bepaald is. Een groep met minder kinderen geeft meer ruimte om gericht en met volle aandacht bij het kind te zijn. De groepsruimte is afgestemd op een huiselijke sfeer en daarom ingericht met een eigen keuken en slaapkamer.

1.2 Pedagogische uitgangspunten

- Het kind staat voorop, voelt zich welkom en gezien;
- Het kind ervaart een gevoel van geborgenheid, veiligheid en vertrouwen;
- Kinderen en ouders worden niet gedwongen, weerstand wordt niet gebroken maar samenwerking wordt tot stand gebracht;
- Door het kind ruimte te geven kan het in zijn eigen tempo ontwikkelen vanuit natuurlijk perspectief;
- Bij een respectvolle omgang met het kind hoort ook dat we rekening houden met het eigen ritme van het kind;
- Er heerst een sfeer waarin plezier, spelen en vrije tijd kenmerkend zijn;
- De verzorgingssituatie is bij uitstek de gelegenheid voor een dialoog van bewegingen. Kinderen hebben onverdeelde aandacht nodig bij verzorging;
- Kinderen worden voorbereid op wat komen gaat door dit expliciet te benoemen;

'Ik ga nu je slab omdoen' of: 'Dit is het washandje waar ik je snoet mee wil gaan poetsen'. Dit geeft kinderen vertrouwen en het biedt tevens de pedagogisch medewerker een houvast om met de volle aandacht bij het kind te zijn en blijven. Op deze manier voelt een kind dat er echt contact is van mens tot mens. (Tardos A., David M.)

- Kinderen leren zelf als resultaat van hun eigen activiteiten en met onze hulpmiddelen;
- Kinderen zijn gericht op communicatie. Zij drukken zich daarbij niet alleen uit in gesproken en geschreven taal, maar ook via mimiek, geluid, beweging, dans, drama en muziek;
- Alle vormen van communicatie zijn van belang omdat elke vorm zijn eigen zeggingskracht en mogelijkheden heeft.

1.3 Pedagogische stromingen

Onze visie en pedagogisch handelen zijn geïnspireerd door een aantal pedagogische stromingen. Hieronder een korte samenvatting van de stromingen en de voorbeelden waarmee we onze toepassingen toelichten.

Thomas Gordon's standpunten over communicatie worden bij Siemenotje gevolgd. De pedagogisch medewerkers luisteren, herhalen de boodschap van het kind en ontdekken of ze alles begrepen hebben. Ook gebruiken wij de 'ik-boodschap' van Gordon. De pedagogisch medewerker geeft duidelijk haar grenzen aan door bij voorkeur in de ik-vorm te spreken. Onze lichaamstaal komt hierbij overeen met de verbale boodschap. Uiteraard staan wij wel open voor de mening van de kinderen en daarom

mag er een weerwoord zijn. Dit kan een aanleiding zijn om op een ander tijdstip over de grenzen te praten.

Emmi Pikler gaat er van uit dat baby's competent geboren worden met het vermogen om te communiceren en te leren. De pedagogisch medewerkers zijn degene die de voorwaarden scheppen waardoor het kind tot bloei kan komen. Piklers 3 basisprincipes gaan uit van vrije bewegingsontwikkeling, spel en verzorging. Voor een kind dat de tijd en ruimte krijgt tot eigen activiteit bestaat er geen onderscheid tussen bewegen, spelen en leren. De verzorgingsmomenten: maaltijden, bad, verschonen en kleden bieden de mogelijkheid om regelmatig intiem en plezierig samen te zijn met het kind. Bij zowel het spelaanbod, kijk naar het competente kind als de contact- en verzorgingsmomenten volgt Siemenotje deze visie.

1.4 Doelgroep

De doelgroep van KDV Siemenotje zijn kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Soms zijn kinderen met 4 jaar nog niet toe aan de basisschool of is er een andere reden om langer op Siemenotje te zijn. Kinderen kunnen dan tot 5 jaar bij Siemenotje blijven (in Nederland geldt de leerplicht vanaf 5 jaar). Siemenotje heeft op dit moment 2 horizontale groepen met kinderen in de leeftijd van 0 t/m 2 jaar. Deze horizontale groepen hebben een maximale groepsgrootte van 8-9 kinderen. Daarnaast heeft Siemenotje 4 horizontale groepen in de leeftijd van 1½ t/m 4 jaar. Deze horizontale groepen hebben een maximale groepsgrootte van 10-12 kinderen.

We proberen bij het plannen van kinderen op de groep altijd ruimte te houden voor extra of ruilaanvragen van ouders, zodat ons flexibele beleid gewaarborgd blijft.

H2 - Vertaling naar pedagogisch beleid

Siemenotje gaat voor de uiteenzetting van de pedagogische onderbouwing uit van de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. Zij formuleert in haar theorie vier opvoedingsdoelen:

- Emotionele veiligheid;
- Het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
- Het ontwikkelen van sociale competenties;
- De overdracht van waarden en normen, de "cultuur" van een samenleving, eigen te maken; socialisatie.

2.1 (Sociaal) emotionele veiligheid

Een kind voelt zich emotioneel veilig wanneer het zich gerespecteerd, gewaardeerd en serieus genomen voelt. Door een benaderingswijze volgens de pedagogische stromingen in hoofdstuk 1.3 wordt deze sociaal emotionele veiligheid gewaarborgd.

Het gevoel van veiligheid op Siemenotje wordt bepaald door:

- De goede relatie tussen pedagogisch medewerkers en het kind. Van belang zijn de vaste medewerkers op de groepen. Kinderen zullen zich hierdoor beter begrepen voelen en de pedagogisch medewerkers zullen signalen van het kind eerder herkennen.
- De inrichting van de ruimte. Bij Siemenotje is de inrichting van ruimte zorgvuldig uitgekozen. Een kind voelt zich veilig in de ruimte die bij hem of haar past, waar veiligheid en uitdaging vanuit de leeftijd van het kind wordt aangeboden (denk aan akoestiek, licht, kleur en indeling).
- Het spelen met bekende leeftijdsgenootjes, waardoor kinderen op jonge leeftijd al leren om met andere kinderen om te gaan. Ook leren ze op de groep vriendschappen aan te gaan.
- Het aanbieden van spelmaterialen en activiteiten die passen bij de ontwikkelingsfase van het kind.

Omdat een kind mag inspelen op de diverse bezigheden zoals eten, aan- en uitkleden, krijgt hij het gevoel dat hij invloed kan uitoefenen op de situaties waar hij deel aan heeft. Dit vertrouwen vormt de basis voor zijn eerste sociale contacten. (Tardos A. , David M.)

2.2 Persoonlijke competenties

Bij persoonlijke competenties gaat het om de individuele kenmerken van het kind, bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Als een kind de gelegenheid heeft deze eigenschappen te ontwikkelen leert het op een goede manier problemen aan te pakken en zich aan te passen aan veranderingen. Hoe meer kans een kind krijg om te spelen en te ontdekken hoe meer het de kans krijgt deze persoonlijke competenties te ontwikkelen. Een kind leert vooral door spel, maar ook door het afkijken (voorbeeldwerking volwassenen, fantasiespel, leren van elkaar) en door te experimenteren en al doende te ontdekken.

2.2.1 Eigen tijd en ruimte

Elk kind heeft een natuurlijke drang om zich te ontwikkelen. Wanneer wij op het niveau en interesse van een kind gaan zitten, komen wij vanzelf aan die natuurlijke behoefte tegemoet. Een kind heeft naast het samenzijn met de ouder net zo goed eigen tijd en ruimte nodig waarin hij met zichzelf bezig kan zijn. Er is een noodzaak om de omgeving zo in te richten dat het kind er zelfstandig en vrij bezig kan zijn.

Het gevoel van eigen tijd en ruimte op Siemenotje wordt bepaald door:

- De inrichting van de ruimte en het aanbod van materialen en activiteiten. De inrichting van de ruimte is zodanig dat een kind zich veilig voelt en met aan de leeftijd aangepast materiaal kan spelen.
- De bewegingsvrijheid van het kind. Kinderen kunnen op de groep kiezen om in een 'hoekje' te spelen zonder anderen. De grote speelruimte biedt bij uitstek veel fysieke uitdagingen.

2.2.2 Taalontwikkeling

Gedurende de dag en vooral tijdens verzorgingsmomenten wordt de tijd genomen om met het kind te praten.

De taalontwikkeling wordt bij Siemenotje gestimuleerd door:

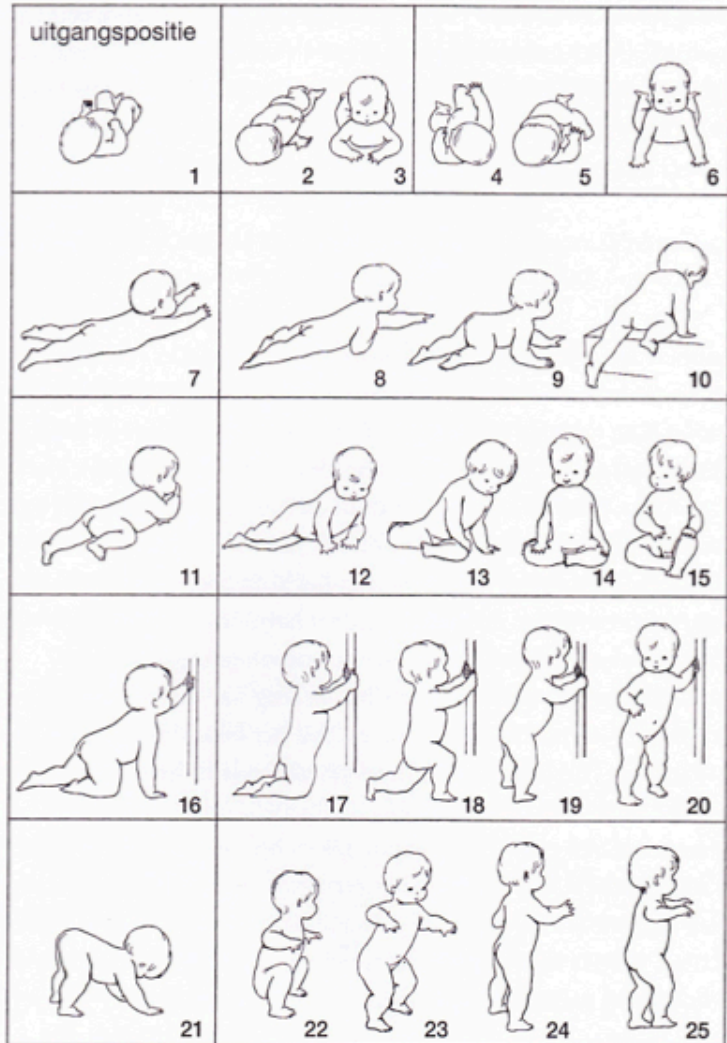
- Tijdens het verschonen van de baby tegen het kind te praten. De pedagogisch medewerker zal op een normale toon met normale woorden aan het kind vertellen wat ze aan het doen is. Hierbij zal ze de reactie van het kind goed in de gaten houden, waardoor er interactie tussen pedagogisch medewerker en kind zal plaatsvinden.
- Wij zullen dagelijks, in ieder geval voor het naar bed gaan, zelf voorlezen aan de kinderen.

2.2.3 Lichamelijke ontwikkeling

Tijdens het vrije spel beschikt het kind over een ruimte die aangepast is aan zijn behoefte om te ontdekken. In deze ruimte heeft het kind de mogelijkheid zich helemaal vrij naar eigen interesse en behoefte te bewegen en bezig te zijn zonder dat een pedagogisch medewerker ingrijpt door een andere bezigheid voor te stellen dan die hij zelf had uitgekozen.

De lichamelijke ontwikkeling wordt bij Siemenotje actief begeleid door de wil om te bewegen vanuit het kind zelf te volgen:

- Als het kind wil rennen, klimmen of klauteren dan is dit mogelijk in de centrale speelruimte of in de ingerichte buitenruimte van Siemenotje.
- Als het kind zich optrekt aan de spijlen van de box, dan kan en mag dit. Pedagogisch medewerkers kunnen ervoor zorgen dat er voldoende materialen zijn voor de volgende stap in de motorische ontwikkeling.

Tabel I

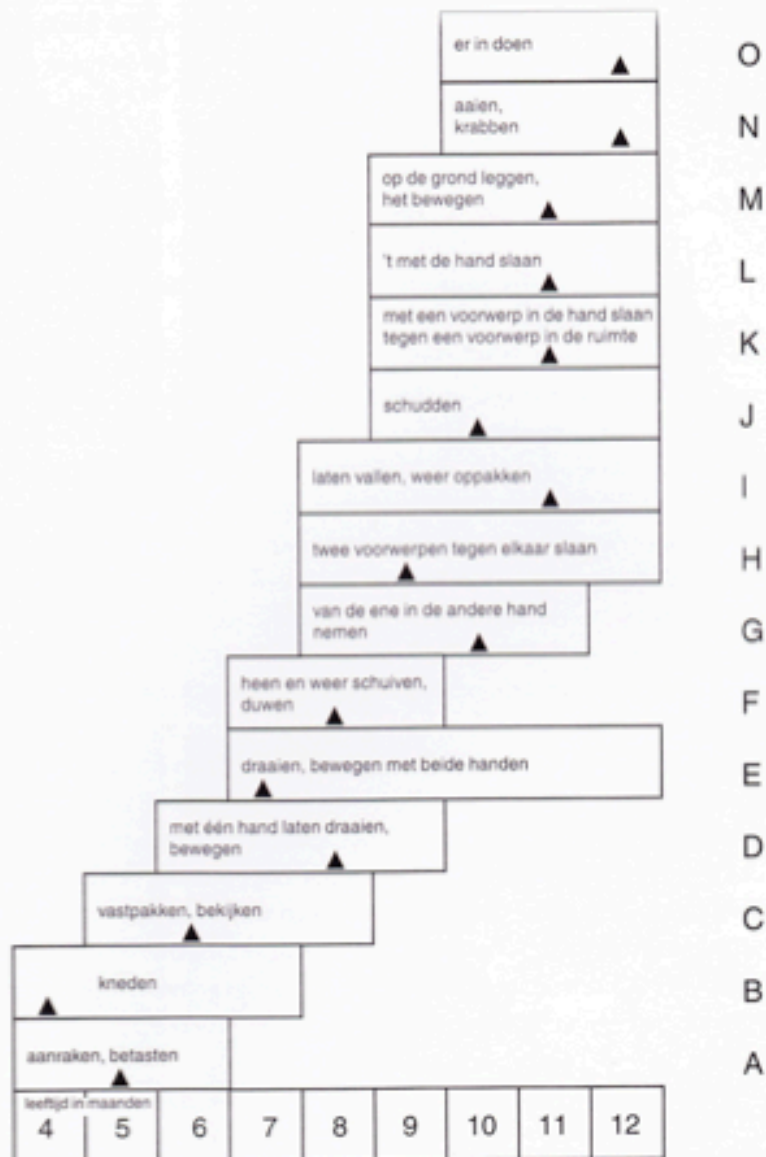
Bewegingsontwikkeling vanaf de positie 'liggend op de rug' tot 'kunnen staan' en 'lopen' bij een kind dat zich vrij heeft kunnen ontwikkelen.

(uit: Emmi Pikler, *Lasst mir Zeit*, 1982, tekeningen: Klara Pap).

Tabel II

Kenmerkend gebruik van de handen in de leeftijd tussen 3 en 12 maanden.

- geven de maand aan waarin de handeling relatief vaak voorkomt
 ▲ geven de maand aan waarin de handeling het meest voorkomt

De visie van Emmi Pikler vrije bewegingsontwikkeling blz. 23

2.2.4 Cognitieve ontwikkeling

Dit is het proces waarbij alles dat wordt waargenomen wordt omgezet naar informatie; de basis van het leren.

Om deze ontwikkeling te stimuleren bieden we sensorische activiteiten aan de kinderen aan.

De cognitieve ontwikkeling wordt bij Siemenotje bijvoorbeeld ontwikkeld door:

- Spelen met klei, zand en water.
- Spelen met licht in de tent; samen kijken in een donkere ruimte is heel stimulerend.
- Luisteren naar muziek. Regelmatig wordt gedurende de dag een CD met rustige of vrolijke liedjes afgespeeld.

2.2.5 Creatieve ontwikkeling

Kinderen hebben een aangeboren innerlijke creativiteit. Siemenotje wil deze creatieve ontwikkeling stimuleren en naar boven halen. We willen kinderen verschillende handvaten geven van waaruit zij de wereld gaan ontdekken en creatief bezig kunnen zijn.

De creativiteit bij Siemenotje wordt gemotiveerd en gestimuleerd door:

- Verfdoeken te beschilderen;
- Verfbellen te blazen en deze op papier opvangen;
- Met scheerschuim (en verf) te klieren op tafel/ grond/ op papier.
- Te verkleden om vervolgens een spel mee te doen;
- Insecten te zoeken en deze bekijken (en natekenen);
- Kinderen zelf oplossingen te laten bedenken;

De gang, speelruimte en lokalen worden gebruikt om er tijdelijke werkjes van de kinderen tentoon te stellen.

2.2.6 Ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid

Elk kind krijgt bij Siemenotje dezelfde kansen om zich te ontwikkelen tot een zelfstandig mens, in een omgeving waarin geborgenheid en uitdaging samen gaan. Kinderen kennen een individuele ontwikkeling in eigen tempo en niveau. Wij motiveren en stimuleren het kind en leggen hierbij het accent op het ontwikkelingsproces en niet op het resultaat. Het stimuleren van de kinderen tot zelfstandigheid gebeurt op een ontspannen, speelse en vanzelfsprekende manier.

De zelfredzaamheid wordt bij Siemenotje bepaald door:

- Het kind erin vertrouwen/ begeleiden dat het zelf voor een oplossing kan zorgen.
- Weinig ingrijpen van pedagogisch medewerkers bij het spel tussen kinderen. Kinderen tasten zoveel mogelijk zelf elkaars grenzen af.

2.3 Sociale competenties

Werken aan sociale competenties betekent dat we kinderen leren met elkaar om te gaan. Kinderen zullen leren dat anderen ook belangrijk zijn en dat zij rekening met elkaar kunnen houden. Zij leren dit door samen te spelen, conflicten op te lossen, door ruzie te maken en dit weer goed te maken en door elkaar te helpen met het delen van emoties.

Het werken aan sociale competenties wordt bij Siemenotje bepaald door:

- Kinderen elkaar onderling te laten troosten. Kinderen troosten elkaar als ze zien dat de ander verdrietig is;
- De mogelijkheid om te kunnen praten en dat er naar hen geluisterd wordt. Alle kinderen krijgen bij Siemenotje de ruimte om te kunnen praten over wat hen bezighoudt, ongeacht de leeftijd of taalontwikkeling;
- Hoe zij zelf iets weer goed willen maken. Als kinderen na een conflict het goedmaken, mogen zij zelf aangeven of zij een handje willen geven of een kusje. Soms kiest het kind zelf voor een andere manier om aan te geven dat het weer goed is. Door bijvoorbeeld een lievelingsknuffel of speelgoedje aan te bieden;
- Goed voorbeeld doet goed volgen: pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke voorbeeldfunctie in de betreffende sociale vaardigheden.

Als een pedagogisch medewerker dingen van een kind zomaar wegneemt in plaats van erom te vragen, kunnen we natuurlijk niet van een kind verwachten dat het een speelkameraadje om een geliefd speelgoedje vraagt in plaats van het af te pakken.

Kinderen worden gestimuleerd zelf conflicten op te lossen en rekening met elkaar te houden. Hierdoor ontwikkelen ze hoogwaardige sociale vaardigheden. Pas wanneer de kinderen zelf niet tot een oplossing komen of wanneer een kind pijn gedaan wordt, zal de pedagogisch medewerker inspringen.

De mogelijkheid tot het oplossen van een conflict wordt bij Siemenotje bepaald door:

- De aanschaf van de inventaris. Bij het aanschaffen van de inventaris is voor een deel gekozen voor de aanschaf van dubbele dingen (bij met name speelgoed). Hierdoor kunnen kinderen speelgoed met elkaar ruilen in plaats van dat ze er ruzie om maken.
- De begeleiding. Als pedagogisch medewerkers zien dat twee kinderen hetzelfde speeltje willen kan zij hierin begeleiden door een ander speeltje dat erop lijkt aan te bieden. Meestal lossen de kinderen het daarna samen op.
- Uit te leggen hoe en waarom iets gedaan wordt. Als een pedagogisch medewerker een speeltje weghaalt bij het kind, dan geeft hij of zij hiervoor uitleg en eventueel een ander speeltje in de plaats.

2.4 Overdracht van waarden en normen

Ieder gezin heeft zijn eigen waarden en normen. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie en brengen op deze manier de waarden en normen van Siemenotje over. De pedagogisch medewerkers zijn zich heel erg bewust van deze functie. Kinderen krijgen de kans zich de normen en waarden, de "cultuur" van een samenleving eigen te maken. Hierbij is het belangrijk dat het kind wordt geleerd wat wel en niet mag. Hiervoor zijn regels en begrenzingen nodig die op een prettige en respectvolle manier zullen worden uitgedragen.

De pedagogisch medewerkers geven de hele dag informatie door aan de kinderen, zowel verbaal als non-verbaal. Door het geven van informatie en door dingen uit te leggen en samen afspraken te maken, worden er grenzen gesteld voor de kinderen binnen een veilig kader.

De normen en waarden die Siemenotje bijvoorbeeld hanteert:

- De boterham wordt gegeten met een vork door de kinderen die dat kunnen.
- We blijven met elkaar aan tafel zitten tot iedereen klaar is.
- We zijn lief voor elkaar.
- We doen niets wat de ander niet wil.
- We delen (speelgoed) met elkaar.
- Pedagogisch medewerkers en kinderen mogen elkaar knuffelen.

H3 - Rol van de pedagogisch medewerker en omgang met kinderen

De pedagogisch medewerkers hebben een taak in de opvoeding binnen het kinderdagverblijf en geven inhoud en vorm aan pedagogische kwaliteit. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat het kind zich op zijn gemak voelt en lekker kan spelen. Door er gewoon te zijn, een band met het kind op te bouwen en een gezellige sfeer te creëren wordt een veilig opvoedingsklimaat geschapen. De pedagogisch medewerkers spelen in op de behoefte en het zelf ontwikkelde vermogen van het kind. Zij schept voorwaarden, moedigt het kind aan, geeft het de ruimte en begeleidt het kind naar steeds

grotere zelfstandigheid. De pedagogisch medewerkers nemen het kind serieus en laat kinderen waar mogelijk participeren in beslissingen die te maken hebben met activiteiten op KDV Siemenotje.

3.1 Rol van de pedagogisch medewerker

Als mede opvoeder heb je veel invloed op de manier waarop kinderen zich ontwikkelen. Daarom is het belangrijk om te weten hoe de ontwikkeling verloopt, zodat je daar gericht op in kan spelen.

Voor een pedagogisch medewerker is het van belang om:

- Een voorbeeld te zijn. Kinderen leren door te imiteren; zij doen na wat jij doet en zegt.
- Een veilige haven te zijn. Warmte en rust zijn voor een kind belangrijk. Als een kind zich veilig voelt, kan het zich ook emotioneel goed ontwikkelen.
- Grenzen te benoemen. Afspraken (leren) maken en grenzen (leren) stellen is noodzakelijk voor kinderen. Jonge kinderen kunnen zelf nog onvoldoende grenzen bepalen. Ook hebben ze onvoldoende controle over hun eigen gedrag.
- Kinderen te prijzen. Complimenten helpen kinderen te leren hoe ze op een positieve manier aandacht van volwassenen kunnen krijgen en het geeft hen zelfvertrouwen.
- Respect te hebben voor kinderen en hen ruimte en vrijheid te geven om zelf te ontdekken en te ervaren.
- Leiding te geven en structuur te bieden. Overzicht en uitleg over het verloop van de dag bieden de kinderen duidelijkheid en veiligheid. Ze weten daardoor wat er wel/niet mogelijk is.
- Interacties te begeleiden. Soms hebben kinderen begeleiding nodig in het aangaan van sociale contacten of oplossen van conflicten.
- Naar elk kind afzonderlijk te kijken. Wat kan dit kind en wat heeft dit kind nodig?

De pedagogisch medewerkers weten dat het noodzakelijk is om naar kinderen te luisteren en zo in contact te zijn met het kind.

3.2 Stagiaires en vrijwilligers

Siemenotje vindt het belangrijk om een aandeel te leveren aan de arbeidsmarkt door gekwalificeerde medewerkers op te leiden. Wij werken daarom met stagiaires die een relevante opleiding voor de kinderopvang volgen en een geruime periode stage kunnen lopen. Hierdoor krijgen de kinderen zo min mogelijk te maken met verschillende gezichten.

Voor een concrete beschrijving van de taken die stagiaires, beroepskrachten in opleiding en vrijwilligers mogen en kunnen uitvoeren kan het stagebeleid worden geraadpleegd. Hierin staat ook beschreven op welke manier zij worden begeleid vanuit Siemenotje en hoe de beoordeling verloopt. Het stagebeleid is intern inzichtelijk op de protocollenlink of opvraagbaar bij de directeur.

3.3 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach (2024)

Bij Siemenotje werken we al een aantal jaren met een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach. Hieronder een stukje uitleg en verantwoording over de inzet van deze functie(s).

De pedagogisch coach zorgt ervoor dat de kwaliteit van de geboden opvang op peil is en zo blijft. Medewerkers worden gecoacht in hun pedagogisch handelen op de werkvloer. De pedagogisch beleidsmedewerker probeert een balans te zoeken tussen wat wettelijk bepaald is, het beleid van Siemenotje en wat haalbaar is op de werkvloer.

Dit wordt gedaan door middel van o.a. intervisie, vergaderingen, workshops en coaching on the job.

Om de kwaliteit van deze vorm van coaching te waarborgen, is er genoeg tijd beschikbaar voor de beleidsmedewerker om deze taken uit te voeren. Het is een doorlopende cyclus, waarbij het een dynamisch proces blijft dat bestendig is tegen veranderingen/ aanpassingen die op dat moment gewenst zijn.

- De pedagogisch beleidsmedewerker houdt zich bezig met de ontwikkeling, het evalueren en implementeren van het pedagogisch beleid. Per kindercentrum wordt minimaal 50 uur per jaar berekend. De verdeling van het totaal aantal uren over de verschillende locaties is maatwerk en zal ingezet worden waar nodig. Voor Siemenotje komt het totale aantal uren neer op 250 uur. Deze uren worden opgevuld door Laura Groen. Zij is werkzaam op kantoor en inzetbaar als pedagogisch ondersteuning of invalkracht.
- De pedagogisch coach coacht de pedagogisch medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden op de groep. Iedere pedagogisch medewerker wordt het jaar rond doorlopend gecoacht. Per fulltime formatieplaats wordt minimaal 10 uur coaching per jaar berekend. Siemenotje komt op 27,3 FTE aan pedagogisch medewerkers, dit resulteert in totaal op 273 uur. Binnen Siemenotje zal de coaching gedaan worden door Kim van de Putte. Vanuit deze rol draagt zij bij aan het algehele kwaliteitsbehoud en -verbetering. Dit gebeurt door het meekijken, coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de groep kinderen (ook in complexe situaties). Zij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het pedagogisch handelen volgens ons pedagogisch beleid. Zij implementeert ontwikkelingsgerichte thema's in het dagelijks werk van pedagogisch medewerkers. Je treft haar aan op kantoor of op één van de groepen van het kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang. Naast bovenstaande uren wordt er ook aandacht besteed aan de aanvullende uren die beschikbaar zijn ter ondersteuning specifiek op VE gebied.

Urenverdeling over de locaties

Wat betreft de inzet van de pedagogisch coach per locatie is er een globale jaarplanning gemaakt. Op basis van de wettelijke verdeling qua aantal medewerkers op de locatie betekent dat in de praktijk dat zij een minimaal aantal uren op de locatie aanwezig zullen zijn.

Verdeling beleidsuren:

Locatie	Aantal uur p.j.
KDV Siemenotje	60
KDV Tienvoet	40
BSO Tienvoet	55
BSO Buitenspel	55
BSO Tennis	40

Peildatum: 1 januari 2024

Verdeling coachingsuren:

Locatie	Aantal uur p.j.
KDV Siemenotje	155
KDV Tienvoet	30
BSO Tienvoet	30
BSO Buitenspel	38
BSO Tennis	20

Peildatum: 1 januari 2024

We proberen daarnaast de inzet op de locaties/groepen zo te verdelen over het jaar, dat er gedurende het jaar meerdere momenten zijn dat zij aanwezig is op de locatie.

Bij de verdeling van de coachingsuren per pedagogisch medewerker zorgen we ervoor dat elke pedagogisch medewerker jaarlijks een vorm van coaching ontvangt. In overleg met de pedagogisch medewerkers van de diverse locaties wordt er besloten op welke pedagogische vaardigheden gecoacht

wordt en in welke vorm deze coaching wordt aangeboden. Dit kan zowel intern als extern worden verzorgd.

In het interne protocol 'overlegvormen' staan de verschillende overleg soorten en de frequentie daarvan benoemd.

Taken

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt o.a. het pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid is breder dan alleen het pedagogisch beleidsplan. Het omvat ook alle protocollen en werkwijzen die raken aan de pedagogische praktijk. De pedagogisch beleidsmedewerker en de pedagogisch coach hebben de taak de pedagogische kwaliteit te bewaken en de medewerkers te ondersteunen bij het invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.

Inzet en taken beleidsmedewerker:

- Bijstellen en onderhouden pedagogisch beleid
- Bijstellen en opstellen protocollen/ procedures
- Ontwikkelen en realiseren opleidingsplan
- Pedagogisch medewerkers informeren over het (veranderende) beleid via teambesprekingen en beleidsnieuwsbrieven
- Ouders informeren over het beleid via nieuwsberichten
- Beleidsmedewerker kan tevens ingezet worden als pedagogisch medewerker
- Organiseren en informeren tijdens informatieavond ouders
- Volgen wet- en regelgeving

De kwaliteit van de pedagogisch medewerkers is belangrijk. Een pedagogisch coach coacht de medewerkers daarom bij de dagelijkse werkzaamheden. Doel hierbij is het continu verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Ondersteunen bij de kwaliteit van oudercontacten en observatiemomenten is ook een vooraanstaand doel. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt jaarlijks coaching, ook tijdelijke en flexibele medewerkers.

Inzet en taken pedagogisch coach:

- Coachen op de groep in het werken volgens pedagogisch beleid. Denk hierbij aan
 - ondersteunen in de manier en inhoud van advies geven aan ouders/verzorgers
 - meekijken op de groep of de bestaande protocollen haalbaar zijn / worden nageleefd
- Teamcoaching
 - per april '23 zijn de trainingsgroepen van Startblokken gestart. Voor de zomervakantie zijn er 3 startersbijeenkomsten (oriëntatie en kennismaken met Startblokken). Na de zomervakantie wordt er meer de diepte ingegaan tijdens de bijeenkomsten.
 - Meerdere kwaliteitsoverleggen met een inspirerend en inhoudelijk hoogstaand aanbod; verbindend communiceren is hier een thema van, zowel in het contact met kinderen als het contact met ouders. Ook (groei)mindset en groeigerichte complimenten zijn onderwerpen die aan bod komen tijdens een kwaliteitsoverleg in '23.
- Eén op één coachen m.b.t. persoonlijke en professionele doelen van pedagogisch medewerkers. Dit is afhankelijk van de leer- / hulpvraag van de medewerker.
- Groeps- en kindbespreking houden. Hierin worden o.a. kind- en samenwerking gerelateerde zaken besproken.
- Ondersteuning bij individuele handelingsplannen kind. Ook dit is afhankelijk van het kind.
- Ondersteunen bij gesprekken met ouders. Dit kan gaan om het voorbespreken van onderwerpen, manier van gespreksvoering of daadwerkelijk aansluiten bij het oudergesprek.

Afhankelijk per persoon en de situatie wordt er gekeken hoeveel coaching er per persoon en groep nodig is.

Bij de bepaling van het exacte aantal coachingsuren per pedagogisch medewerker houden we rekening met de vakvolwassenheid van de betreffende pedagogisch medewerkers en het team.

3.4 Pedagogisch beleidsmedewerker VE (2024)

Het doel van de pedagogisch beleidsmedewerker VE is om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van het voorschoolse aanbod op peil is en zo blijft. VE medewerkers worden gecoacht in hun pedagogisch handelen op de werkvloer en worden via verschillende kanalen op de hoogte gehouden van het pedagogisch beleid/ VE methode waarmee gewerkt wordt. De pedagogisch beleidsmedewerker VE probeert een balans te zoeken tussen wat wettelijk bepaald is, het beleid van Siemenotje en wat haalbaar is op de werkvloer. Net als de functie hierboven zijn ook deze taken opgesplitst in beleidstaken (Laura Groen) en coachingstaken (Kim van de Putte).

Verantwoording uren PBM VE

Aanvullend op de inzet en taken die door de beleidsmedewerker en coach worden gedaan worden er ook specifiek voor de VE kant ondersteuning en coaching geboden vanuit de gesubsidieerde uren.

In 2023 worden deze uren vooral ingezet voor:

- Het begeleiden, inrichten en oplijnen van twee bestaande hele dagopvang groepen die in de loop van het jaar ook VE gaan aanbieden.
- Het aanpassen van het pedagogisch beleidsplan van KDV locatie.
- Extra groepsbezoeken en begeleiding op deze twee nieuwe VE groepen.
- Implementatie van een nieuwe VE methode.
- Beschrijven van deze nieuwe VE methode in het pedagogisch beleidsplan van PO locatie.
- Ruimte van de bestaande VE groep inrichten naar de nieuwe VE methode + waar nodig passende materialen aanschaffen.
- Coachen en begeleiden van de nieuwe studenten die intern worden opgeleid voor de nieuwe VE methode.
- Extra ondersteuning bij oudercontacten in het overwinnen van de taalbarrière die soms ontstaat, waardoor ouders beter op de hoogte zijn van de inhoud van ons aanbod.
- Algehele kwaliteitsslag.

Aanvullende VE uren locatie KDV Siemenotje

Aantal doelgroepkinderen KDV	3 kinderen
Inzet per doelgroepkind	10 uren
Totale inzet beleidsmedewerker VE	30 uren per jaar 2,5 uren per maand 0,6 uren per week (op basis van 51 weken)
<i>Peildatum: 1 januari 2024</i>	

Door het inzetten van de extra VE uren hoopt Siemenotje een hoogstaand aanbod neer te kunnen zetten om kinderen met een risico op een (taal)achterstand gelijke kansen te kunnen bieden en hun kwaliteiten hierin te bevorderen. Door tijd te investeren in het begeleiden en opleiden van beroepskrachten, het inrichten van een aantrekkelijk lokaal, een goed doordacht dagritme en aanbod van activiteiten hoopt Siemenotje een mooie bijdrage te kunnen leveren.

3.5 Corrigeren en belonen

Het kind van 0-4 jaar is op ontdekkingsreis en kan zich ontwikkelen doordat er grenzen en regels zijn. Voor kinderen is het belangrijk om te weten waar de grenzen liggen. Het leren van wat goed en fout is hoort bij het opgroeien en ontwikkelt het geweten. Dit kan wel eens tot conflicten leiden. Conflicten horen bij het dagelijkse leven. Kinderen leren hiervan dat een ander er voor je kan zijn, maar ook dat een ander soms iets anders wil dan jij. Bij conflicten tussen kinderen onderling zal de pedagogisch medewerker zich in eerste instantie terughoudend opstellen, vaak lossen kinderen hun conflict zelf op. Voorwaarde is dat kinderen elkaar geen pijn doen, niet pesten en er geen onveilige situaties ontstaan. Als dit nodig is zal de pedagogisch medewerker sturend en corrigerend optreden. Een minder weerbaar kind zal aangemoedigd worden om voor zichzelf op te komen, terwijl een ander kind juist afgeremd mag worden. Corrigeren kan gebeuren door het kind aan te spreken en uit te leggen waarom iets niet mag. Baby's corrigeren gaat zo veel mogelijk gepaard met non-verbale uitingen van de correctie. Met kinderen kunnen bepaalde afspraken gemaakt worden. De pedagogisch medewerker waarschuwt een kind een beperkt aantal keren. Wanneer een kind ongewenst gedrag vertoont en na te zijn gewaarschuwd hier ongevoelig voor blijft, kan de pedagogisch medewerker het kind een korte tijd uit de betreffende situatie halen. Door het kind even apart te nemen of af te leiden kan het kind weer tot zichzelf komen. Buitensluiten van een activiteit is niet wenselijk. De pedagogisch medewerkers zullen de nadruk leggen op het belonen van gewenst gedrag door het kind te prijzen en complimentjes te geven.

3.6 Opvallend gedrag bij kinderen

Ieder kind vertoont wel eens gedrag dat afwijkt van het gemiddelde patroon: gedrag dat in strijd is met de verwachting van ouders of pedagogisch medewerkers, of met de gangbare regels die gesteld worden. Soms kan het zijn dat dit gedrag te vaak voorkomt of te lang aanhoudt en dat de gevolgen voor het kind of de groep groter worden. In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat het kind lijdt onder de groep of de groep lijdt onder het individuele kind. In dat geval is er sprake van opvallend of probleemgedrag. In de voorkomende situatie zal de pedagogisch medewerker het gedrag met directe collega's en dan met haar leidinggevende bespreken. Daarnaast zal het team van de betreffende groep het gedrag observeren en rapporteren, zodat het gedrag concreet wordt. Dan wordt het besproken in de kindbespreking en met de ouders. In eerste instantie zal een gesprek met een ouder verkennend zijn. Zien de ouders hetzelfde gedrag thuis? Hoe kijken ouders er tegenaan? Beschouwen de pedagogisch medewerkers het als een serieus probleem, dat wil zeggen als er niets mee gedaan wordt blijft het probleem bestaan of het verergerd, dan wordt tijdens de kindbespreking een aanpak besproken. Dit wordt teruggekoppeld aan ouders. Mocht dit onvoldoende blijken te werken, dan zal de leidinggevende gaan overleggen over een passend besluit. Het belang van het kind en de groep staan hierbij altijd voorop.

3.7 Observeren en signaleren

Alle pedagogisch medewerkers bij Siemenotje zijn gediplomeerd en opgeleid om kinderen te werken, hen te kunnen observeren en signalen te herkennen. Dit observeren gebeurt mede door middel van intern ontwikkelde observatieformulieren, maar ook door te zitten in de groep en te kijken naar de kinderen die er rondlopen. Wat zie ik gebeuren? Hoe is de groepsdynamica? Hoe verhouden de kinderen zich tot elkaar? Iedere mentor doet verslaglegging in het kindvolgsysteem van zijn eigen mentorkind.

Het doel van observeren en signaleren is het in beeld brengen van het welbevinden en de ontwikkeling van elk individueel kind binnen de groep en van het welbevinden van de groep kinderen als geheel. Op deze manier krijgen de pedagogisch medewerkers handvatten om goed in te spelen op persoonlijke of juist groepsgerichte onderdelen. Niet alleen sociale competenties en vaardigheden worden hierbij bekeken, ook de fysieke ontwikkeling van kinderen met betrekking tot fijne en grove motoriek en

bijvoorbeeld taal wordt goed gevolgd.

Vijf keer per jaar hebben de pedagogisch medewerkers van een groep een kindbespreking met de leidinggevende waarin zij bespreken hoe het met de kinderen gaat en hoe de pedagogisch medewerkers extra stimulans of uitdaging kunnen geven aan kinderen die dat nodig hebben. Daarnaast wordt één keer per jaar door de eigen mentor, rondom de verjaardag van het kind, een momentopname gemaakt van de ontwikkeling door middel van een observatie. Een half jaar later wordt er weer eenzelfde observatie gedaan. Dit komt ook weer terug in de oudergesprekken die twee maal per jaar plaatsvinden. Wanneer de situatie hierom vraagt wordt er vaker geobserveerd op de groep.

3.8 Opvoedingsondersteuning

Siemenotje wil graag meer betekenen voor ouders dan alleen een oppasfunctie. Siemenotje biedt de pedagogisch medewerkers een veilige omgeving om zich zowel persoonlijk als werkinhoudelijk te kunnen ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers kunnen richting ouders steeds meer een vraagbaak zijn en kunnen adviseren over structuur, ritme, voeding en gedrag van kinderen.

Zijn er complexere opvoedingsvraagstukken dan wordt het vraagstuk behandeld door de orthopedagoog (directeur) en kan er door ouders gebruik worden gemaakt van opvoedingsondersteuning in de breedste zin van het woord. In welke vorm dit plaatsvindt wordt in overleg afgesproken tussen ouders en orthopedagoog. Indien deze begeleiding niet voldoende blijkt te zijn, zal er worden gekeken naar externe passende instanties voor verdere ondersteuning.

3.9 Voorschoolse educatie

Binnen de hele dagopvang is er één peutergroep (2-4 jaar) die ook voorschoolse educatie aanbieden aan doelgroepkinderen: Oezewoeze. Deze groepen hebben een meer educatieve vorm dan de reguliere peutergroepen op het KDV en onderscheiden zich door gebruik te maken van de VE methode Startblokken.

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
VE- tijden	09:00u-12:00u	09:00u-12:00u	09:00u-12:00u	09:00u-12:00u	09:00u-12:00u
Frequentie	wekelijks	wekelijks	5-wekelijks	wekelijks	wekelijks

* op woensdag wordt er eens per vijf weken ook VE uren aangeboden, zodat de verplichte 960 VE uren worden behaald.

De kinderen worden meegenomen in de dagelijkse handelingen en naast deze momenten worden ook specifieke VE (spel-)activiteiten aangereikt. Brede ontwikkeling staat daarbij voorop. Sociaal competent handelen, taalontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en persoonlijke zelfstandigheid versterken elkaar en zijn aan elkaar verbonden.

Jaarlijks wordt er een opleidingsplan opgesteld voor de medewerkers VE. Deze wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Het opleidingsplan is een apart document en inzichtelijk voor medewerkers op de protocollenlink. Voor overige belangstellenden is deze opvraagbaar bij de directeur.

Per 8 kinderen wordt er ten minste 1 beroepskracht VE ingezet met een maximale groepsgrootte van 12 kinderen en 2 beroepskrachten VE. Beroepskrachten VE in opleiding met een startklaar bewijs zijn ook bevoegd om ingezet te worden als beroepskracht VE in ratio.

Tijdens de aangegeven VE tijd zal er altijd één (of waar nodig meerdere) VE gekwalificeerde beroepskrachten ingezet worden, ongeacht of de aanwezige kinderen een VE-indicatie hebben.

3.9.1 Visie en programma

Centraal voor de peutergroepen staat dat we kinderen willen voorbereiden op de vroegschoolse educatie en op deze manier zo goed mogelijk een doorlopende leerlijn willen creëren. Siemenotje is in opleiding om het VE programma Startblokken aan te bieden binnen de opvang. Dit is een landelijk erkende aanpak om de ontwikkeling van baby's, peuters en jonge kleuters optimaal te stimuleren. Een brede aanpak waarin spel op de eerste plaats wordt gezet. In het spel liggen de beste mogelijkheden om taal en denken uit te lokken en te stimuleren. Een belangrijke basis hiervoor zijn betekenisvolle spelactiviteiten, waarbij de eigen verhalen van de kinderen een belangrijke basis vormen.

Speerpunten van deze brede aanpak zijn:

- taal en denken uitlokken en stimuleren tijdens spel en interactie
- dagdagelijkse momenten gebruiken om mee te doen in de 'echte' wereld
- stimuleren om veel te leren en nieuwsgierig te blijven
- als pedagogisch medewerkers een bemiddelende rol aannemen en participeren in dit leerproces door bewust sturing te geven aan leer- en ontwikkelprocessen
- d.m.v. betekenisvolle spelactiviteiten interesse, enthousiasme en actieve betrokkenheid uitlokken van kinderen
- context creëren voor een optimale leer- en ontwikkelingsprocessen voor jonge kinderen

De visies van Siemenotje en Startblokken gaan hand in hand met elkaar. Dit is onder andere terug te zien doordat er gebruik gemaakt wordt van:

- spel waarin het maken van contact centraal staat
- spel met ongevormde materialen, zoals zand, water en speelklei
- spel met kosteloze materialen en natuurmaterialen
- spel waarin gebouwd en geconstrueerd wordt
- spel waarin rollen worden ingevuld en spelscripts tot stand komen
- spel met lezen, schrijven en rekenen & wiskunde
- spel met onderzoekskenmerken
- spel waarbij de zintuigen worden geprikkeld (messy play)

3.9.2 Ontwikkelingsstimulering

Kinderen beginnen al met ontwikkelen als hun nieuwsgierigheid is geprikkeld of hun interesse wordt gewekt. Thema's en spelactiviteiten worden hierop verder uitgebouwd, waardoor deze betekenisvol worden. Ze sluiten aan bij de belevingswereld van de kinderen en lokken leermomenten uit. Spelverhalen zijn vereenvoudigde versies van sociaal-culturele praktijken uit het dagelijks leven. Een thema wordt gezamenlijk afgesloten wanneer het thema minder leeft op de groep. Daarna wordt wederom vanuit actuele gebeurtenissen of interesses bij de kinderen een nieuw thema opgestart.

De pedagogisch medewerkers spelen een belangrijke rol bij de ontwikkelingsstimulering van de kinderen en hebben als hoofdtaken:

- ontwerpen van betekenisvolle activiteiten
- handelingsgericht observeren
- rijke speelleeromgeving inrichten
- interessante spelverhalen benutten en inbrengen
- spelactiviteiten in het hart van het aanbod zetten
- begeleiden met de 5 impulsen

Ontwikkeling gaat niet vanzelf
ook al moet je het wel zelf doen!

Tijdens dit alles worden alle ontwikkelgebieden aangesproken; taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel.

3.9.3 Volgsysteem doelgroeppeuters

De doelgroeppeuters volgen het kindvolgsysteem van de hele dagopvang, die beschreven staat in hoofdstuk 4.3.

Aanvullend werken doelgroeppeuters aan kleinere doelen en wordt hiervoor aanvullend met een individueel VE doelenformulier gewerkt. Daarin worden per thema kleinere doelen geformuleerd, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Hierdoor kan de rijke speel-leeromgeving elke keer weer opgebouwd worden vanuit de ontwikkelingsbehoefte van de kinderen. Er wordt gebruik gemaakt van de doelencirkel van Startblokken, er wordt gekeken naar de ontwikkelingsbehoefte van het individuele kind op dat moment, hier worden doelen voor de komende tijd in opgesteld en beschreven welke begeleiding de pedagogisch medewerkers in zullen zetten.

3.9.4 Ouderbetrokkenheid

Siemenotje vindt het belangrijk om ouders zoveel mogelijk te betrekken bij de opvang en de voortgang van hun kind. Gezien er ook VE opvang wordt verleend aan anderstalige gezinnen is het soms een uitdaging om de informatie voldoende te laten overkomen.

Elke dag dat het kind bij ons heeft gespeeld ontvangt de ouder een overdracht. Hierin wordt er door de pedagogisch medewerker verteld hoe de dag is geweest, wat voor activiteiten er zijn gedaan en hoe het kind dit heeft beleefd. Eventuele bijzonderheden worden uiteraard ook benoemd.

Daarnaast ontvangen ouders elke 2 maanden een nieuwsbrief vanuit de peutergroep. Hierin worden o.a. leuke weetjes genoemd, de thema's komen aan bod en er is een vaste rubriek 'Startblokken voor thuis'. Hierin krijgen ouders ideeën aangereikt wat ze thuis kunnen doen met hun kind.

Ook worden ouders twee keer per jaar uitgenodigd voor een oudergesprek. Eenmaal rond de verjaardag van het kind en een half jaar later nog een keer. Naar behoefte kunnen er meer oudergesprekken plaatsvinden. Tijdens deze gesprekken wordt er met ouders gepraat over hoe het op de groep gaat met het kind, hoe het thuis gaat en hoe ouders het contact met de pedagogisch medewerkers op de groep ervaren. De pedagogisch medewerkers zullen vanuit deze gesprekspunten tips en activiteiten delen met ouders, zodat zij inspiratie hebben om ook thuis met hun kind te spelen, praten en voor te lezen.

Twee keer per jaar organiseert Siemenotje ook ouderavonden, waarbij de onderwerpen steeds verschillen. Ouders van de doelgroeppeuters worden hier ook voor uitgenodigd. Tijdens deze avonden is er ook de gelegenheid om contact te maken met andere ouders.

De aanwezigheid van de kinderen wordt bijgehouden in Konnect, waardoor het voor de pedagogisch medewerkers inzichtelijk is wanneer een kind afwezig is. Door de persoonlijke aanpak van Siemenotje zijn de medewerkers vrijwel altijd op de hoogte van de reden van verzuim. Hierdoor is de afname van alle VE educatie hoog en wordt er tijdig ingegrepen als het verzuim toeneemt.

3.9.5 Ruimte & materialen

De pedagogisch medewerkers zijn vrij om het lokaal naar eigen inzicht in te richten. Dit betekent dat de ruimte ingericht kan worden naar het thema die op dat moment wordt gevolgd. Er zijn een groot aantal bakken aanwezig waar de daarvoor bestemde materialen per thema in zijn opgeborgen.

Wel heeft elke VE groep standaard een huishoek in de ruimte, zodat er altijd gelegenheid is voor rollenspellen.

Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van woordkaarten; dit zijn afbeeldingen die ondersteund worden met het geschreven woord eronder. Op deze manier is er een standaard aanbod van letters en kunnen de kinderen die hiervoor openstaan spelenderwijs kennis maken met taal.

Ook zijn er veel boeken beschikbaar, zowel om voor te lezen als voor de kinderen om zelfstandig in te 'lezen'. Elke groep heeft ook dagritme kaarten, net als op het KDV, die de dagindeling beeldend ondersteunen.

3.9.6 Van voor- naar vroegschoolse educatie

Voor elk kind wordt de doorgaande ontwikkellijn gemonitord. Doordat elk kind een eigen mentor heeft, wordt dit nauwlettend gevolgd. De mentor voert de oudergesprekken en vertelt tijdens het eindgesprek met ouders, bij 3.9 jaar, wat er zal worden overgedragen aan de basisschool. Ouders ondertekenen voor akkoord voordat deze informatie wordt gedeeld.

Naast een ingevuld overdrachtsformulier wordt er voor doelgroepkinderen standaard ook een warme overdracht met de basisschool verzorgd. Dit betekent dat er naast een schriftelijke overdracht ook een mondelinge overdracht plaatsvindt met de toekomstige leerkracht van het kind. Hierin wordt specifiek verteld dat er wordt gewerkt met de VE methodiek Startblokken, zodat het gesprek hierover geopend kan worden en school indien gewenst hierop kan aansluiten.

Indien het kind overgaat naar onze interne BSO zal er ook daar een overdracht plaatsvinden. Tijdens het wemmoment, voorafgaand aan de start op school, zal het kind kennismaken met de locatie en wordt er ook aandacht besteed aan het schoolplein en schoolgebouw. Het kind wordt meegenomen tijdens een ophaalmoment van andere kinderen.

Tijdens de groepsmomenten wordt er aangesloten bij de belevingswereld van de kinderen. Vanuit de Startblokken methodiek wordt er stilgestaan bij thema's en onderwerpen die bij de kinderen leven. Indien het onderwerp 'school' of bijbehorende onderwerpen de interesse heeft van (meerdere) kinderen kan dit aangenomen worden als thema en zullen een tijd lang (kring)gesprekken, activiteiten etc aansluiten bij dit onderwerp.

Op sommige momenten zal het een enkel kind zijn die overgaat naar de basisschool. In dat geval zal er niet zo snel een thema rondom dit onderwerp ontstaan, maar vinden er wel (kring)gesprekjes plaats om aan te sluiten bij de belevingswereld van het kind. Van hieruit kan de interesse ook weer bij andere kinderen ontstaan.

Met de kinderen plannen we twee keer per jaar een uitstapje naar de basisschool. De kinderen mogen dan een kijkje nemen in de kleuterklas en doen mee aan een kleine activiteit.

3.10 Doorverwijzen van ouders naar passende instanties

Pedagogisch medewerkers bespreken in de kindbespreking alle bijzonderheden rondom kinderen. Een doorverwijzing naar een formele instantie wordt altijd eerst besproken in de kindbespreking. De leidinggevende is de link voor de doorverwijzing van ouders.

Wat minder formele instanties, zoals een logopediste of fysiotherapeute zijn vrij aan de leidsters om zelf te communiceren naar ouders. Dit gebeurt ook altijd met afstemming in de kindbespreking en op basis van contacten die Siemenotje heeft opgedaan in de loop van de jaren.

H4 - Praktische zaken op het KDV

Hoe de zaken binnen KDV Siemenotje zijn geregeld, wat er op een dag zoal gebeurt en welke regels en afspraken gelden, komt in de volgende onderwerpen aan bod.

4.1 Openingstijden

KDV Siemenotje is 51 weken per jaar open. De week tussen Kerst en Oud en Nieuw is Siemenotje gesloten. KDV Siemenotje start elke weekdag om 7.00 uur, met een betaalde optie om te starten vanaf 6.30 uur, en sluit om 19.00 uur.

4.2 (Pedagogisch) Medewerkers

KDV Siemenotje werkt met drie vaste gezichten (juffen) per groep. Hoe graag wij dit ook continue zouden willen bieden, dit is in de praktijk niet altijd haalbaar. Tijdens vakanties, ziektes en verlof zal de groep begeleid worden door een vaste pedagogisch medewerker in samenwerking een andere pedagogisch medewerker die al bekend is bij Siemenotje. Dit kan een juf van een andere groep zijn of één van de vaste invallers waar wij mee werken, om het aantal verschillende juffen per groep tot een minimum te beperken.

In het uiterste geval is het toegestaan om tijdelijk van de vaste gezichten af te wijken als dit nodig zou zijn. Dit zal dan niet langer dan 4 weken aaneengesloten zijn en alleen als alle andere vaste gezichten niet ter vervanging kunnen worden ingezet. Als het eigen vaste gezicht niet beschikbaar is door ziekte, vakantie of verlof wordt er eerst gekeken naar een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep. Daarna wordt er gekeken of een vertrouwde vaste invaller of een beroepskracht van de aangrenzende groep kan worden ingezet. Indien ook dit niet lukt, zal er incidenteel worden uitgeweken naar een andere medewerker. Hieraan voorafgaand zal een uitgebreide overdracht plaatsvinden per kind en worden ouders de ochtend dat ze hun kind komen brengen op de hoogte gesteld door de vervangende beroepskracht zelf. Waar mogelijk zal de vervangende beroepskracht voorafgaand al meedraaien op de groep voor een eerste kennismaking met de kinderen.

Uiteraard is het voornemen om een dergelijke situatie zo kort mogelijk te laten duren en zullen de instructies zo duidelijk mogelijk worden geformuleerd, zodat de dagstructuur en omgeving zoveel mogelijk hetzelfde blijft voor de kinderen op de groep.

Aan het begin of einde van de dag kan het voorkomen dat groepen samen voegen. Dit kan te maken hebben met de werktijden van onze pedagogisch medewerkers. Het samenvoegen heeft ook pedagogische voordelen. Kinderen leren veel van elkaar. Het biedt een scala aan mogelijkheden en nieuwe uitdagingen. Een kind kan de omgeving op een speelse manier "ontdekken en verkennen" en andere kinderen en pedagogisch medewerkers ontmoeten. Het uitgangspunt blijft veiligheid en vertrouwen.

Om de rust op de groepen in de ochtend te bewaren kan het voorkomen dat de twee buurgroepen met elkaar samenwerken. Op de ene groep wordt dan ontbeten met alle aanwezige kinderen van die twee groepen en op de andere groep worden de kinderen ontvangen die later binnenkomen. Op de momenten dat dit van toepassing is, is dit inzichtelijk voor ouders door een boodschap op de deur van de groepen.

4.2.1 Dagronden / 3-uursregeling

Wij werken hoogstens 3 uur per dag met minder pedagogisch medewerkers dan volgens het wettelijk leidster-kind ratio vereist is. Drie uur per dag is een wettelijk toegestane afwijking om de dagronden (ochtend en namiddag) en pauzes organisatorisch mogelijk te maken. Tijdens de dagronden zijn er minder kinderen aanwezig en worden er geen activiteiten aangeboden en tijdens de pauzetijden

slapen de meeste kinderen, waardoor er minder toezicht nodig is. Voorwaarde is wel dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Indien er tijdens de afwijkingmomenten niet voldoende aan de behoeften van de kinderen kan worden voldaan, is het mogelijk om een huishoudelijk of kantoormedewerker te vragen om te ondersteunen waar nodig. De gevraagde handelingen worden afgestemd op de opleidingskwalificatie van de desbetreffende medewerker.

Er wordt per groep middels een planningssysteem bijgehouden hoe laat ieder kind binnenkomt en weer wordt opgehaald. Wij registreren in vakanties onze werktijden, zodat concreet aangetoond kan worden wanneer er afgeweken wordt van het vereiste kind- leidster ratio.

Timmelein - babygroep 0 tot 2 jaar (maximaal 8 kinderen)
 Ippeltje - babygroep 0 tot 2 jaar (maximaal 8 kinderen)
 Mienemoosje - babygroep 0 tot 2 jaar (maximaal 8 kinderen)
 Vivelie - peutergroep 2 tot 4 jaar (maximaal 12 kinderen)
 Pienepuk - peutergroep 2 tot 4 jaar (maximaal 12 kinderen)
 Woepiedoe - peutergroep 2 tot 4 jaar (maximaal 12 kinderen)
 Oezewoeze - peutergroep 2 tot 4 jaar (maximaal 12 kinderen)

Timmelein, Ippeltje & Mienemoosje:

	Diensttijd	Pauzetijd (45-60 minuten)**
PM 1	07:00 tot 17:00 uur	12:00 tot 15:00 uur
PM 2	09:00 tot 19:00 uur	12:00 tot 15:00 uur
PM 3 *	07:45 tot 17:45 uur	12:00 tot 15:00 uur

**deze dienst wordt alleen ingezet als de maximale groepsgrootte is bereikt en er volgens de leeftijd van de baby's een derde pm'er nodig is.*

Vivelie, Pienepuk, Woepiedoe, Oezewoeze:

	Diensttijd	Pauzetijd (45-60 minuten)**
PM 1	07:00 tot 17:00 uur	12:00 tot 15:00 uur
PM 2	09:00 tot 19:00 uur	12:00 tot 15:00 uur

Indien het aantal kinderen minder is dan de maximale groepsgrootte en er kan worden volstaan met 1 beroepskracht is de inzet (dit geldt voor alle groepen):

	Diensttijd	Pauzetijd (45-60 minuten)**
PM 1	07:00 tot 17:00 uur OF 07:45 tot 17:45 uur OF 09:00 tot 19:00 uur	13:00 tot 15:00 uur

** De pauzetijden kunnen, bijvoorbeeld als de situatie op de groep daarom vraagt, afwijken van de hierboven vermelde pauzetijden. De totale pauzeduur is nooit meer dan 1 uur per pm'er.

4.2.3 Achterwacht

KDV Siemenotje heeft meerdere groepen in het pand. Groepen kunnen hierdoor achterwacht zijn voor elkaar. Het kind- leidster ratio en het beschikbaar zijn van een achterwacht zijn conform het convenant kwaliteit kinderopvang.

Wanneer een kind voor 7:00 uur opvang krijgt, is er naast de pedagogisch medewerker die 's ochtends extra vroeg opent ook altijd een huishoudelijk medewerker aanwezig. Dit is volgens het vier-ogen

principe. Daarnaast is er altijd in het geval van calamiteiten een achterwacht bereikbaar die binnen 15 minuten het KDV kan bereiken.

Daarnaast is er op de tijden dat afwijking verwacht kan worden, altijd iemand op kantoor aanwezig die opgeroepen kan worden indien er buiten de beschreven tijden het kind- leidster ratio wordt overschreden. De dagen en tijden waarop elke groep afwijking mag hebben, staan vermeld op de hierboven beschreven plekken. Dit overzicht wordt actueel gehouden en ouders ontvangen een melding in het geval er iets wijzigt.

Een achterwacht dient telefonisch bereikbaar te zijn tijdens opvangtijden en binnen 15 minuten aanwezig te zijn op de locatie indien opgeroepen. Voor de pedagogisch medewerker die aan het werk is, is het duidelijk wie gebeld kan worden ter ondersteuning:

- BSO; deze locatie is op 4 minuten afstand van de KDV locatie en vaak genoeg aanwezigheid van medewerkers die als achterwacht kunnen dienen.
- Management; bevoegd om als pedagogisch medewerker te fungeren en woonachtig op een aantal minuten van de KDV locatie.

4.2.4 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid moet daarom worden beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- De Meldcode Huishoudelijk Geweld en Kindermishandeling wordt nageleefd.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat ze als niet prettig ervaren.
- We willen kinderen leren dat de eigen persoonlijke grenzen gerespecteerd moeten worden door de ander en willen hen helpen om dit op een juiste manier aan te geven wanneer zij dit ervaren.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- Deze VOG staat onder een continue screening vanuit de overheid.
- We werken met het vier- ogen principe op het KDV
- Medewerkers kennen het vier- ogen principe
- Het vier- ogen principe wordt nageleefd door alle medewerkers binnen het KDV.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier- ogenprincipe niet goed wordt nageleefd.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind grensoverschrijdend gedrag vertoont jegens een ander kind.
- Er is een protocol Meldcode Huiselijk Geweld dat ingezet wordt bij een vermoeden van kindermishandeling.

- Medewerkers kennen de Meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.
- De aandachtsfunctionaris voor de meldcode is Beleidsmedewerker Sissy de kleuver

4.2.5 Vier-ogen principe

Op de dagopvang (0-4 jaar) is het wettelijk verplicht het vier ogen principe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Het doel van het vier-ogen principe is dat er veilig toezicht is op de kinderen. Het houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of moet kunnen meeluisteren. Bij de invulling van het vier-ogen principe wordt rekening gehouden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin een medewerker alleen op de groep is. Maatregelen hiervoor zijn bouwkundig (veel gebruik van glas en deuren), rooster technisch (samenvoegen van groepen aan begin of einde dag) en bevorderen van open werkklimaat (aanspreekcultuur).

4.3 Het kindvolgsysteem

Omdat we de ontwikkeling van de kinderen nauwkeurig willen volgen, werken we met een kindvolgsysteem. Door de ontwikkeling van de kinderen stuk voor stuk op individueel niveau te verwerken in ons kindvolgsysteem, kunnen de juffen op de groep optimaal inspelen op de ontwikkeling van het kind en hen uitdagen en stimuleren om de volgende stap te zetten binnen een veilige omgeving.

Rond de verjaardag van ieder kind doet de mentor een observatie aan de hand van een observatiemethode die op de interne protocollenlink staan. Een half jaar later wordt er weer geobserveerd en gekeken naar de vooruitgang en de ontwikkeling van de kinderen.

De observaties die we vastleggen in ons kindvolgsysteem worden gebruikt als basis voor de oudergesprekken, wat ervoor zorgt dat ouders een compleet beeld krijgen van hoe het met hun kind gaat bij Siemenotje. Uiteraard wordt er uiterst zorgvuldig omgegaan met deze informatie en is deze alleen inzichtelijk voor de betrokken pedagogisch medewerkers op de groep, kantoormedewerkers en de directeur van Siemenotje.

Door te observeren kunnen onze pedagogisch medewerkers kinderen iets extra's bieden op bepaalde gebieden en accenten in de begeleiding leggen. Ieder kind is uniek en heeft zijn of haar eigen behoeften. Zo bieden wij begeleiding op maat en kunnen we opvallendheden of bijzonderheden tijdig signaleren en hierop inspelen. Ook zorgen wij hiermee voor een doorlopende ontwikkelingslijn die in kaart gebracht wordt. Dit vormt tevens een belangrijk onderdeel in de overdracht met school.

(Zie Kind en ouder: Mentorschap)

Wij volgens onze kinderen op meerdere manieren, bijvoorbeeld:

- Observaties
- Kindbesprekingen
- Uitgebreide overdrachten van en naar ouders
- Oudergesprekken
- Activiteiten gericht op specifieke ontwikkelingsgebieden

4.4 Mentorkinderen

Vanaf 1 januari 2018 heeft elk kind binnen Siemenotje een eigen mentor. De mentor is één van de drie vaste pedagogisch medewerkers van de groep van het kind. De mentor let specifiek op de ontwikkeling en het welbevinden van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Andersom is het ook de mentor die ouders informeert bij bijzonderheden. De mentor bespreekt de ontwikkelingen van het kind tijdens de oudergesprekken aan de hand van observaties en haar ervaringen op de groep. Uiteraard zijn de andere juffen van de groep nog steeds nauw betrokken bij het welzijn en de

ontwikkeling van het kind op de groep en nemen zij deel aan het maandelijks overleg waarin ook hun visie en expertise naar voren zal komen.

De mentor wordt toegewezen aan de hand van een aantal kaders binnen ons pedagogisch beleid.

- Om de ontwikkeling van het kind te volgen, moet de mentor het kind écht kennen. De mentor is direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. Eén van de randvoorwaarden is daarom dat de mentor het kind ook daadwerkelijk meemaakt en ziet op de groep. Doorgaans is de pedagogisch medewerker die het kind het meest ziet, ook de mentor van het kind. Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.
- De mentor is dezelfde persoon die het intakegesprek voert met ouders. Tijdens de intake zal de pedagogisch medewerker uitleggen dat zij de mentor is voor het kind en de ouder. En daarbij ook gelijk het aanspreekpunt is voor de ontwikkeling van het kind. Blijkt het dat het mentorschap beter aansluit bij een andere pedagogische medewerker van de groep zal dit besproken worden met de leidinggevende. Indien het kind niet aanwezig is tijdens het intakegesprek zal de mentor tijdens het wendagdeel uitleggen aan het kind dat zij de mentor is.
- De mentor nodigt de ouders twee keer per jaar uit voor een gesprek, waarin op verschillende gebieden wordt besproken hoe het met het kind gaat. Mochten de mentor of ouders een extra gesprek willen, kan dit worden aangegeven en zal er tussentijds nog een gespreksmoment plaatsvinden.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke stappen in de ontwikkeling en mogelijke achterstanden worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd. Mocht dit het geval zijn, kan het voorkomen dat er een mentor wordt aangewezen met een bepaalde expertise of een opleiding die een betere begeleiding in dit specifieke geval kan waarborgen. Dit kan een afweging zijn in het kiezen van de mentor. In dit geval zal er een overdracht plaatsvinden tussen beide mentoren. Dit is ook het geval als het kindje van groep verandert of naar school gaat. Ouders krijgen tijdens het eindgesprek de overdracht voor de basisschool voorgelegd ter ondertekening voor akkoord. Indien de ouders bezwaar hebben tegen de overdracht, kan het formulier 'bezwaar overdracht Basisonderwijs' worden ondertekend. Voor de precieze gang van zaken is er een protocol Overdracht KDV-Basisschool gemaakt.

(Zie Kind en ouder: Mentorschap)

(Zie Formulieren: Bezwaar overdracht basisonderwijs)

4.5 Gezamenlijke speelruimte

De kinderen hebben de mogelijkheid om op een hele veilige manier andere ruimtes te ontdekken en te verkennen. In het eigen lokaal wordt geknutseld, gespeeld en worden bijvoorbeeld boekjes gelezen.

Alle lokalen grenzen aan de "gezamenlijke" speelruimte. Dit is een grote ruimte waarin verschillende ontwikkelingsgerichte activiteiten kunnen worden ondernomen. Het onderscheid tussen de lokalen en de gezamenlijke speelruimte is dat in de lokalen rustige activiteiten zijn en in de gezamenlijke speelruimte grotere en drukker activiteiten zijn en worden aangeboden. In de gezamenlijke speelruimte:

- is ruimte voor experimenteel ontdekken. Denk hierbij aan natuurlijke materialen, gebruik van open eind materiaal en een combinatie van ontdekken en bewegen (bv staand verven achter het verfbord)
- wordt veelvuldig gebruik van duurzame materialen
- wordt gebruik gemaakt van passief speelgoed. Passief speelgoed is speelgoed dat aanzet tot de verbeelding en creativiteit opwekt.

- is ingericht voor de peuterleeftijd, waardoor de kinderen o.a. gekanaliseerd uitgedaagd kunnen worden in hun fysieke beweeglijkheid. (denk hierbij bv. aan een gymhoek met verschillende gymspeeltoestellen)

4.6 Activiteiten op andere locaties

KDV Siemenotje heeft zich ingezet om een actief en afwisselend activiteitenaanbod te ontwikkelen. Een deel van de activiteiten zal zich buiten het terrein van Siemenotje afspelen. Hiervoor wordt vooraf toestemming gevraagd aan ouders en wordt het protocol Uitstapjes gehanteerd.

Tijdens een uitstapje wordt er voor de volgende begeleiding gezorgd:

Verticale groepen:

- Binnen Heinenoord → 1 pedagogisch medewerker op 3 kinderen (lopend)
→ 1 pedagogisch medewerker op 4 kinderen (bolderkar of kinderwagen)
- Buiten Heinenoord → 1 pedagogisch medewerker op 3 kinderen

! Eventuele afwijkingen van bovenstaande gebeuren alleen in overleg met de directeur.

! Zorg er ten alle tijde voor dat je met een goed gevoel op pad gaat, kijk hierbij goed naar de kindsamenstelling en de werkervaring van de begeleiders.

! Indien er binnen het wettelijke kind- leidsterratio van de GGD wordt gebleven, maar je volgens beleid niet alleen op pad mag, mag een huishoudelijk medewerker als extra volwassene ondersteunen.

4.7 Dagindeling

KDV Siemenotje werkt met een vaste dagindeling. Deze dient als leidraad en is bedoeld om de kinderen en de pedagogisch medewerkers regelmaat en structuur te bieden. Het vaste schema zorgt ervoor dat kinderen op tijd eten en drinken en er voldoende gelegenheid overblijft tot vrij spel en (groeps-) activiteiten. Uiteraard rekeninghoudend met de 3-uursregeling en het dagrandenprincipe.

(Zie Kind en Ouder; Dagritme en richtlijnen)

4.8 Spelmateriaal en activiteiten

Kinderen leren van elkaar, zij stimuleren elkaar om vaardigheden te ontwikkelen. In ieder lokaal staat een deel hetzelfde speelgoed en een deel roulerend speelgoed. Wanneer kinderen naar het lokaal ernaast “kunnen”, ontstaat de mogelijkheid om andere kinderen te leren kennen en met ander speelgoed te spelen. Door het vele glas tussen de ruimtes kennen kinderen de verschillende pedagogisch medewerkers die bij Siemenotje werken en voelen zich hierdoor veilig om in andere ruimtes te gaan spelen.

Siemenotje richt zich ook op sociaal culturele en educatieve activiteiten waarbij het kind op een avontuurlijke manier de wereld kan ontdekken en zich kan ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers verzorgen een uitdagend spelaanbod om kinderen te stimuleren en hun interesse te wekken.

Speelhoeken sluiten aan bij wat kinderen leuk en interessant vinden en zijn dus flexibel te gebruiken. Aan tafel wordt gegeten, kan er een puzzel gemaakt worden, geknutseld of een spelletje gedaan. In diverse kasten op de groep bevindt zich spel materiaal, waarbij duidelijk is voor de kinderen welke materiaal vrij is om te pakken en waar eerst naar gevraagd hoort te worden.

4.8.1 Bewegen en spel

KDV Siemenotje zet zich in voor een uitgebreid activiteitenaanbod op het gebied van bewegen, dans en spel. Niet alleen omdat kinderen met lichamelijke inspanning uiting kunnen geven aan hun emoties, maar ook omdat dit goed is voor de gezondheid en fysieke gesteldheid.

Gezien het vele slechte weer in Nederland is een binnenruimte waar kinderen zich even kunnen uitleven een grote plus. In de gezamenlijke speelruimte staan bv een glijbaan, klimrek, gymkast en grote speelkussens. De afspraak is dat op de groepen rustig gespeeld wordt, maar in de speelruimte

mag dat actiever spel zijn. Daarnaast staat er een kast met verschillend speelgoed en muziekinstrumenten.

Ook buiten zijn er veel mogelijkheden met ondersteunende materialen voor het stimuleren van bewegen en spel, zoals een trampoline, klimboom, kruipbuis, klimheuvel, schommel, ringen, grote speelzandbak en een verkeersbaan.

4.8.2 Atelier

Om de kinderen gerichte en diverse activiteiten aan te bieden heeft Siemenotje speciaal het 'Atelier' ontwikkeld voor de kinderen vanaf 2 jaar. Elke dag wordt een workshop aangeboden van een half uur per keer. De groepen en kinderen mogen roulerend hieraan deelnemen. Het workshopaanbod rust op 5 pijlers: Beroepen, Natuur, Kunst en Muziek, Motoriek, Taal. Deze pijlers worden weer gelinkt aan het huidige seizoen. De kinderen leren elkaar zo op een speelse wijze kennen en maken kennis met uiteenlopende thema's en onderwerpen.

(Zie Kind en Ouder; Atelier workshops)

4.8.3 Gezonde voeding en bakken

Bij KDV Siemenotje willen we kinderen laten kennismaken met allerlei soorten voeding, het herkennen van groenten en fruit en het samen bereiden van kleine hapjes.

Zie voor meer informatie over ons voedingsbeleid Hoofdstuk 4.9.

4.8.4 Natuur

KDV Siemenotje wil kinderen laten ontdekken. Erop uit gaan in de natuur is een belangrijk onderdeel van de activiteiten om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Daarom wordt ons speelterrein steeds meer aangepast naar een natuurlijke speelomgeving voor de kinderen waar ze kunnen ontdekken, vies mogen worden en hun fantasie de vrije loop kunnen laten gaan.

Modder, zand en water behoort tot ons standaard spel materiaal. Kinderen kunnen kokkerellen in de buitenkeuken; klimmen, kruipen en klauteren door de kruipbuis en op de heuvels, met zand spelen in de grote speelbak of de juffen helpen met het onderhouden van de moestuin of water geven aan de planten en bomen.

Ouders zijn hiervan op de hoogte en worden gestimuleerd om standaard kaplaarzen en buitenpakken mee te geven aan hun kind(eren).

4.9 Voedingsbeleid

Op KDV Siemenotje hanteren wij een gezond voedingsbeleid. Dat betekent dat wij zoveel mogelijk met natuurlijke suikers werken, geen snoep geven, zo min mogelijk zout toevoegen en bewust kijken naar wat wij aanbieden.

We hebben veel variatie in vers fruit en de dagelijks vers gekookte warme maaltijd is onderdeel van een zelf ontwikkeld en gevarieerd menuplan. Dagelijks is voor ouders inzichtelijk wat er wordt gekookt.

De tussendoortjes zijn gevarieerd en als tips en ideeën is er een snack-voedingslijst. Wij houden, waar mogelijk, rekening met de wensen van de ouder(s) en natuurlijk met allergieën of dieet van kinderen.

Vier medewerkers hebben zich opgeleid tot Gezonde coach en hebben de afgelopen tijd collega's hierover geïnformeerd en het aanbod en de manier van eten binnen Siemenotje geëvalueerd.

Bij Siemenotje zijn we bewust bezig met gezonde voeding, gezonde porties en een gevarieerd aanbod. Hierin volgen we voor het grootste deel de richtlijnen van het Voedingscentrum.

(Zie Gezondheid; Voedingsaanbod)

4.10 Wenbeleid en afscheid

Voor het wennen en het afscheid nemen we de nodige tijd. Op die manier kan niet alleen het individuele kind, maar ook de (toekomstige) groep worden voorbereid. Dit geeft de kinderen duidelijkheid en daarmee een gevoel van veiligheid. Tevens stimuleren we hiermee het groepsproces doordat de kinderen bij elkaar betrokken worden. Voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en de groep is het van belang goed en vlot te wennen.

(Zie Kind en Ouder; Wennen, Feestjes)

4.10.1 Wennen op de groep

Als er een kind nieuw komt spelen mag het altijd eerst, voorafgaand aan de officiële plaatsingsdatum, één tot twee keer een ochtend/middag komen wennen. Bij het maken van deze wenaafspraak wordt er rekening gehouden met het leidster-kindratio en de maximale groepsgrootte. In overleg met ouders worden de wendagen vastgelegd. Er kan per keer 1 kindje komen wennen, zodat er genoeg individuele aandacht is om het kind te begeleiden bij deze eerste kennismaking.

Twee maanden na de start vindt er een evaluatiegesprek plaats tussen de mentor en de betreffende ouder(s). Ouders kunnen hun vragen stellen en de mentor wil graag weten hoe de ouders en het kind het wennen en de start ervaren hebben. Graag ontvangt Siemenotje feedback ter verbetering van het wenbeleid, overdracht en verzorging. Daarna vindt er twee keer per jaar een oudergesprek plaats.

4.10.2 Doorstromen naar een nieuwe stamgroep

Als een kind dat al geplaatst is op het KDV doorstroomt naar een andere stam of basisgroep gaat het kind vooraf als activiteit wennen op de toekomstige groep. Het doel van de wennmomenten is om het kind dat overgaat alvast kennis te laten maken met het nieuwe lokaal, de nieuwe juffen/meesters en kinderen. Hierbij wordt dan niet gekeken naar de maximale groepsgrootte en het kind zal tijdelijk aansluiten en meedoen met het dagritme. Het is wel zo dat het speelplekje op de eigen groep onbezet blijft, zodat het kind op elk moment weer terug kan naar de eigen groep.

De volgende doorstromingen kunnen plaatsvinden:

- van babygroep 0-2 naar peutergroep 2-4
- van peutergroep 2-4 naar andere peutergroep 2-4
- van peutergroep 2-4 naar BSO

Het wenproces tussen KDV groepen start ongeveer 4 weken voor de overgangdatum. De eerste 2 weken komt de juf van de nieuwe groep (bij voorkeur de mentor) elke dag dat het kind aanwezig is langs op de huidige groep om te wennen aan het nieuwe gezicht. Een bezoek duurt ongeveer 10-15 minuten.

De laatste 2 weken worden deze bezoeken omgedraaid en zal het kind elke aanwezige dag met de huidige juf langs de nieuwe groep gaan om naast de nieuwe gezichten ook te wennen aan de nieuwe ruimte. Ook hierbij duurt een bezoek ongeveer 10-15 minuten.

Ouders bezoeken na het 15 maanden gesprek samen met de huidige juf de nieuwe groep om kennis te maken met de nieuwe gezichten en ruimte.

Het wenproces van een KDV naar een BSO groep wordt vanuit de BSO met ouders afgesproken tijdens het intakegesprek. Als het wennmoment tijdens KDV opvang gepland wordt, wordt dit tijdig overlegd en doorgegeven aan de juffen van de huidige groep.

Als blijkt dat bovenstaande scenario's niet voldoende zijn om de overgang soepel te laten verlopen, kan er samen met ouders worden gekeken naar wat er verder nog nodig is.

4.10.3 Pedagogisch handelen tijdens de wenperiode

Het doel van de wenperiode is dat het kind zich veilig voelt in de nieuwe situatie en zich vrij gaat voelen om zich bij de groep te voegen en te spelen. Naast de tijd die het kind nodig heeft op de groep, is het begeleiden van de nieuwe situatie van belang. Concreet betekent dit dat:

- de andere kinderen op de hoogte gebracht zijn van de komst van het nieuwe kind.
- het kind wordt voorgesteld in de groep en de andere kinderen, die dat kunnen en willen, aan het kind mogen vertellen wie zij zijn.
- de pedagogisch medewerkers tijdens de wenperiode continu contact houden met het kind. Zo zitten wij naast of dichtbij het kind dat aan het wennen is en zorgen we voor oogcontact en positieve, bemoedigende woorden.

4.12 Incidenteel en structureel afnemen van extra dagen

Als ouder(s) incidenteel een extra dag of dagdeel willen afnemen (buiten de vaste contracturen) of een dag willen ruilen, dan is dit mogelijk op de eigen groep als het kind aantal dat toelaat. Onze voorkeur gaat uit naar extra opvang op de eigen groep omdat het gevoel van veiligheid en geborgenheid van het kind voor ons voorop staat. Indien er geen plaats is op de eigen groep is opvang op een andere groep mogelijk. Dit gaat altijd in overleg met de ouder(s) en na schriftelijke vastlegging.

Als het afnemen van een extra dag of dagdeel structureel wordt, dan is ons uitgangspunt dat het kind voor de extra dag in zijn eigen groep geplaatst wordt. Wanneer de groepsgrootte dat niet toelaat, kunnen we in overleg met de ouder(s) besluiten het kind maximaal één dag in een andere groep te plaatsen. Hiervoor is ook schriftelijke toestemming van de ouder(s) nodig. Zodra er plaats is in de eigen groep, gaat het kind alle dagen naar die groep. De datum waarop dit gebeurt, wordt vastgelegd in een overeenkomst.

(Zie Kind en Ouder; Opvangvormen)

4.13 Ondersteuning van het huishoudelijk team

Siemenotje heeft een huishoudelijk team met gevarieerde taken. Daarnaast bieden de huishoudelijk medewerkers ook ondersteuning aan de pedagogisch medewerkers.

4.13.1 Schoonmaak/ aftekenlijsten

Het gehele pand wordt schoongemaakt volgens een schoonmaakrooster. Hierbij wordt gekeken naar de mate van vervuiling en het contact van de kinderen met de materialen. Zo wordt bv het speelgoed wat de kinderen met de mond hebben verontreinigd, direct apart gelegd om te reinigen of te wassen en alle ruimtes waar de kinderen spelen worden dagelijks schoongemaakt, maar de muren worden 1 x per kwartaal schoongemaakt.

Ieder onderdeel wat schoongemaakt is wordt afzonderlijk benoemd in een schoonmaakrooster en hier ook op afgetekend als het is gedaan. Dit rooster wordt na afloop van de maand in gescand en opgeslagen.

(Zie Gezondheid; Schoonmaken)

(Zie Schoonmaakrooster)

4.13.2 Was

De huishoudelijk medewerkers zijn verantwoordelijk voor het wassen en drogen van alle was, zoals beddengoed en keukenlinnen, maar ook stoffen speelgoed en verkleedkleden worden volgens rooster gewassen en gedroogd.

Als kinderen een ongelukje hebben wordt deze kleding ook gewassen en droog weer meegegeven aan de ouders.

(Zie Gezondheid, Textiel)

4.13.3 Bestellingen

De huishoudelijk medewerkers verzorgen de bestellingen van luiers en verzorgingsproducten. Ook zorgen zij voor het inventariseren, bestellen verwerken en markeren van alle voeding, van babymelkpoeder tot fruit en ingrediënten voor de warme maaltijd,
(Zie Gezondheid, Voedingsaanbod)

4.13.4 Tussendoortjes en koken

Siemenotje verzorgt voor alle kinderen een verse warme maaltijd. Om variatie te waarborgen wordt er door de huishoudelijk medewerkers een menuplan voor een heel jaar gemaakt. Hierbij wordt gelet op de afwisseling per week en de beschikbaarheid van producten per seizoen.

De huishoudelijk medewerkers inventariseren hoeveel kinderen er zijn voor de fijne hap (baby), grove hap (1-jarigen) en de gewone maaltijd. Iedere dag worden de maaltijden vers bereid.

De huishoudelijk medewerkers, die betrokken zijn bij het koken, zijn bekend met de allergieën van de kinderen en noteren dit op een aparte pagina in hun werkmap.

(Zie Gezondheid; Voedingsaanbod)

4.13.5 Ondersteuning bij ontbijt, schoonmaak groep en uitjes

- Het ontbijt wordt verzorgd door de pedagogisch medewerkers, maar bij een groot aantal kinderen kan de huishoudelijk medewerker gevraagd worden te helpen met klaarmaken van het ontbijt.
- Na de warme maaltijd worden op iedere groep de tafel, stoelen en vloer schoongemaakt en kan de pedagogische medewerker aan de huishoudelijk medewerker ondersteuning vragen.
- Bij uitjes bieden de huishoudelijk medewerkers ondersteuning in de vorm van extra ogen om zo mede op de kinderen te letten.

(Zie Gezondheid; Schoonmaken algemeen)

(Zie Veiligheid; Uitstapjes)

4.13.6 Brandmeldcentrale

De huishoudelijk medewerkers zijn verantwoordelijk voor het maandelijks testen van de brandmeldcentrale en het bijhouden van het logboek hierover. Bij controle van de brandmeldcentrale door externe partijen zijn zij hiervoor het aanspreekpunt.

(Zie Veiligheid; Veiligheid Algemeen, Veiligheidsbeleid, Gezondheidsbeleid)

4.13.7 Speeltoestellen

De huishoudelijk medewerkers zijn verantwoordelijk voor de controle van de binnen- en buiten speeltoestellen en het hek rond het buitenterrein. Hiervoor houden zij het logboek bij.

(Zie Veiligheid, Onderhoud logboek)

4.13.8 Buitenterrein

Het buitenterrein wordt verzorgd door de huishoudelijk medewerkers. Hieronder valt het maaien van gras en het vegen van het betegelde deel.

(Zie Veiligheid, Onderhoud logboek)

4.14 Huisregels

Op KDV Siemenotje hebben wij een aantal huisregels waar wij mee werken. De pedagogische medewerkers zijn op de hoogte van de volgende huisregels:

- Muziek: Wij zetten geen muziek aan tijdens het eten. Bij gerichte activiteiten kan muziek als aanvulling worden gebruikt. Bij binnenkomst van kinderen en ouders en tijdens het brengen/ophalen wordt er alleen gebruik gemaakt van muziek wanneer deze zacht staat en er rustige muziek te horen is om de sfeer te bevorderen. Wij draaien alleen kindvriendelijke en leeftijdsgebonden muziek.
- Speelgoed van thuis: De voorkeur heeft dat kinderen geen speelgoed meenemen van huis. Uitzonderingen zijn bv nieuw speelgoed na een verjaardag of thema gebonden speelgoed. Het speelgoed gaat zo snel mogelijk in het persoonlijke bakje van het kind.
- Film of internet: er wordt geen film of internet gekeken, tenzij het binnen een thema afgesproken is met de leidinggevende.

4.15 Vervoer

De kinderen die meegaan naar een activiteit buiten het terrein van Siemenotje worden vervoerd volgens de wettelijke richtlijnen van het verkeer. Bij de intake vragen de pedagogisch medewerkers hiervoor toestemming aan de ouders. Indien gewenst kunnen ouders per uitje een formulier "Eenmalige toestemming uitstapjes" hiervoor tekenen. Siemenotje heeft voor de auto's van medewerkers een passende verzekering afgesloten en heeft beschikking over autostoeltjes en zitverhogers. Kinderen zullen niet zonder medewerkers van Siemenotje vervoerd worden door hulpouders. Uiteraard zijn ouders altijd vooraf ingelicht wanneer we met de kinderen op uitje gaan.

H5 - Gezondheid, veiligheid en omgeving

5.1 Een actueel Beleid Veiligheid en Gezondheid

In het beleid Veiligheid en Gezondheid worden de grote risico's onderkend en daarvoor worden adequate maatregelen getroffen. Daarnaast wordt beschreven hoe kinderen geleerd wordt om te gaan met kleine risico's. Het beleid en het daarbij behorende plan van aanpak is ontwikkeld samen met de pedagogisch medewerkers. Het beleid en plan van aanpak worden actueel gehouden door periodieke evaluatie en na gebeurtenissen die daartoe aanleiding geven (zoals een verbouwing, een ongeval, nieuwe inzichten e.d.).

Het Beleid Veiligheid en gezondheid is inzichtelijk via de website van Siemenotje. Daarnaast is het voor ouders en vrijwilligers opvraagbaar bij de directeur. Dit wordt tijdens het intakegesprek gecommuniceerd naar ouders. Stagiaires, beroepskrachten in opleiding en nieuwe medewerkers krijgen bij indiensttreding een welkomstmail toegestuurd met daarin inloggegevens van de interne protocollenlink. Hier zijn naast alle protocollen ook verschillende beleidsstukken inzichtelijk.

5.2 Gebouw

De indeling en de inrichting zijn afgestemd op kinderen van 0-4 jaar. Het gebouw heeft veel glas en ieder lokaal heeft een groot raam naar buiten en een deur met glas naar de gezamenlijke speelruimte. Ook zijn alle lokalen met elkaar verbonden door een tussendeur en raam. Zo kan je makkelijk een beroep doen op elkaar en is het vier-ogen principe gewaarborgd. De slaapkamers in de lokalen zijn voorzien van een deur met ruit en een babyfoon die altijd aanstaat.

Om een veilige en transparante situatie te kunnen waarborgen heeft Siemenotje gekozen voor twee open toiletgelegenheden die buiten de groepen liggen. Hier staan meerdere kindertoiletten, potjes en een lange, lage wasbak waar kinderen zelf hun handen leren wassen en ook naar hartenlust met water kunnen spelen tijdens bepaalde activiteiten. Hier staan ook de, in hoogte verstelbare,

verschoonmeubels met een uitschuiftrapje, zodat kinderen hier begeleid op kunnen klimmen. De gezamenlijke speelruimte is overzichtelijk, nodigt uit tot spelen en heeft een open karakter.

Naast de open toiletruimte bevindt zich ook een grote ruimte met Miva toilet, douche en een kinderbadje. Deze is geschikt voor kinderen, ouders of personeel met een beperking. Deze ruimte mag gebruikt worden om een kind te douchen of in bad te doen, met de afspraak dat de deur dan altijd open is.

5.3 Buitenruimte

De ruimte en mogelijkheden van het buitenspeel terrein zijn groot. Het terrein is rondom afgesloten met hekken met een kindveilige sluiting. In de blokhut staat het losse buitenspeelgoed. Het buitenterrein bestaat voor een deel uit tegels en een deel uit gras. Ook zijn er verschillende vaste buitentoestellen die uitnodigen tot ontdekken, avontuur, spel en beweging.

5.4 Speelomgeving

Siemenotje wil er graag voor zorgen dat de speelomgeving van de kinderen wat betreft accommodatie, inrichting, materialen en hygiëne veilig en gezond zijn.

Op de locatie van Siemenotje:

- beschikken kinderen over voldoende speel- en werkruimte binnen en buiten;
- wordt er jaarlijks geoefend volgens het ontruimingsplan;
- is er maandelijks een functionele inspectie op de aanwezige speeltoestellen.

5.5 Risico-inventarisatie op Veiligheid en gezondheid

Bij het exploiteren van een kinderdagverblijf zijn er bepaalde eisen opgesteld over veiligheid en gezondheid. De brandweer en GGD controleren mede of wij de voorschriften naleven. Onze werkwijze hierin is inzichtelijk in het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Deze is in te zien op onze site. Daarnaast kunnen ouders en vrijwilligers de protocollen opvragen bij de directie.

Zowel de ruimtes binnen als buiten voldoen aan de veiligheidseisen. Elk jaar voert Siemenotje een risico-inventarisatie uit op het gebied van veiligheid en gezondheid van de totale locatie. De medewerkers zijn op de hoogte van de risico's en de aanpak daarvan en handelen conform het plan van aanpak.

Door te werken met protocollen, afspraken en duidelijke instructies, werken wij eenduidig en bieden we een zo veilig mogelijke opvang. Daarbij registreren wij alle 'ongevallen', dus ook de kleine ongevallen. Naar aanleiding van een (klein) ongeval maken we afspraken om een ongeval in de toekomst te voorkomen en zo onze veilige opvang te optimaliseren. Deze inventarisatie en bijbehorende protocollen / documenten zijn in te zien bij de leidinggevende.

5.5.1 Risicomelding

Een risicomelding is een melding die gemaakt wordt door iemand die een potentieel gevaar ziet en dit als zodanig gevaarlijk acht om te melden.

Wij registreren elk gemeld risico, hoe klein ook, die wordt doorgegeven door ouders / verzorgers / medewerkers of andere externe partijen. Door gemelde risico's te registreren in het daarvoor bestemde protocol wordt er inzichtelijk gemaakt welke risicomeldingen er worden gedaan en wordt de kans op letsel en schade bij ongelukken geminimaliseerd.

(Zie Veiligheid; Risicomeldingen)

5.6 Voedselveiligheid

Ingekochte producten worden gecontroleerd op de houdbaarheid en mogen niet over datum zijn. De houdbaarheidsdatum van producten wordt voor opening van het product gecontroleerd. Ieder product wordt bij openen gecodeerd met de datum van opening.

5.7 EHBO en BHV

Om de veiligheid van de kinderen zo goed mogelijk te waarborgen heeft Siemenotje als richtlijn dat iedere pedagogisch medewerker op de groep in het bezit is van een landelijk erkend EHBO certificaat. Siemenotje werkt samen met het Oranje Kruis om deze scholing voor haar personeel te realiseren. Ook wordt deze cursus jaarlijks herhaald, zodat de kennis van de juffen op de groep actueel blijft en zij weten hoe zij moeten handelen in crisissituaties. Hetzelfde geldt voor de bedrijfshulpverlening. We streven ernaar dat vrijwel iedere werknemer binnen Siemenotje, die werkzaam is tijdens openingsuren, in het bezit is van een erkend BHV-certificaat. Deze kennis wordt door middel van de jaarlijkse herhalingscursus actueel gehouden.

Gedurende de openingstijden is er altijd één aangewezen persoon (de Stip) die de leiding heeft bij calamiteiten. In de basis zijn dit de aanwezige huishoudelijk medewerkers. Bij diens afwezigheid of verlaten van het pand wordt deze taak overgedragen aan kantoor of een groep. (Zie Veiligheid; Hoofdstuk Ontruimingsplan)

5.8 Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Signalering van kindermishandeling is uiterst lastig en zorgvuldigheid is hierbij dan ook een vereiste. Wanneer er sprake is van duidelijke aanwijzingen voor mishandeling of verwaarlozing worden deze vermoedens met de leidinggevende besproken. Bij vermoeden van kindermishandeling volgen wij de Meldcode Huiselijk geweld. Indien de vermoedens concreet zijn, neemt de leidinggevende contact op met Veilig Thuis (voorheen; Algemeen Meldpunt Kindermishandeling). De wet op de jeugdzorg geeft de leidinggevende, in geval van een vermoeden van kindermishandeling, een meldplicht. Voor deze melding is geen toestemming nodig vanuit de ouder(s) van het kind.

(Zie Kind en Ouder; Meldcode Huiselijk Geweld)

H6 - Gevoelige onderwerpen

6.1 Taalgebruik

Op Siemenotje communiceren wij met de kinderen in het Nederlands. Er mag van pedagogisch medewerkers verwacht worden dat zij correct Nederlands spreken. Als een kind bijvoorbeeld zegt: "Hij is groter als hem", reageren wij erop door te zeggen: "Oh, is hij groter dan jij?" Wij corrigeren op een natuurlijke manier de taal. Tijdens diverse activiteiten wordt aandacht gegeven aan taalontwikkeling. Door veel en goed met de kinderen te praten, te zingen en door voor te lezen, wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Ook door het geven van uitleg en door samen te spelen en te zingen, wordt de taalontwikkeling ondersteund.

Zowel de kinderen als de pedagogisch medewerkers schelden en schreeuwen niet. Kinderen worden altijd aangesproken op taalgebruik dat anderen kan kwetsen of anderszins niet aan de algemeen geldende normen voldoet. We gebruiken de taal ook om normen en waarden door te geven. Zo leren wij kinderen om dingen op een prettige manier aan anderen te vragen: "Wil je dat even pakken?" i.p.v. "Pak dat". Wij zeggen 'alsjeblieft' en 'dank je wel'. Er wordt vriendelijk en netjes met elkaar gesproken en hierin hebben de pedagogisch medewerkers een voorbeeldfunctie.

6.2 Seksualiteit en intimiteit

Vanaf een paar maanden oud wordt een kind zich al bewust van het eigen lichaam. Het begint met het ontdekken van de handjes en de voetjes en wat je ermee kunt doen. Later komen ook andere lichaamsdelen aan bod. De verkenning van het eigen lichaam is natuurlijk heel onschuldig, maar het is wel belangrijk hoe we hiermee omgaan.

6.2.1 De seksuele ontwikkeling

De seksuele ontwikkeling bij kinderen kent verschillende fasen met de volgende kenmerken:

Kinderen van 0 –2 jaar:

- Worden egocentrisch geboren, alles draait om hen.
- Zij zijn gericht op lustbevrediging (drinken, slapen, eten en aandacht).
- Ontdekken hun eigen lichaam en kunnen dat als prettig ervaren.
- Worden graag geknuffeld.

Kinderen van 2 –4 jaar:

- Worden zich meer bewust van hun eigen lichaam.
- Ontdekken de geslachtsverschillen.
- Gaan spelenderwijs op ontdekking door bijv. te 'kijken' bij leeftijdsgenootjes.
- Hebben net als baby's veel behoefte aan lichamelijk contact.

Kinderen van 4 –8 jaar:

- Spelen soms spelletjes zoals 'vadertje en moedertje' of 'doktertje'.
- Mogelijk begin van schaamtegevoelens.
- Gaan soms vragen stellen over seks en voortplanting.

6.2.2 Intimiteit

Op Siemenotje wordt er veel geknuffeld en gestoeid met de kinderen. Kinderen zitten op schoot, worden gedragen en gaan naar het toilet waarbij meestal een van de pedagogisch medewerkers aanwezig is. Wij hebben afspraken om de kinderen en onszelf te beschermen tegen ongewenste intimiteiten. Op het moment dat een kind een van deze fysieke contactmomenten niet wil, doen wij het niet. Voor kinderen onderling geldt dat ook.

Als kinderen nieuwsgierig worden naar hun eigen lichaam of van dat van de andere kinderen en van ons, gaan wij daar zo normaal mogelijk mee om. Natuurlijk stellen wij grenzen om onszelf en de andere kinderen te beschermen tegen ongewenste intimiteiten.

Een paar voorbeelden:

- Kinderen mogen het zeggen als ze een aanraking niet fijn vinden.
- Kinderen mogen 'doktertje' spelen maar de kleren blijven aan.
- We kussen de kinderen op de wang en alleen dan, wanneer het initiatief vanuit het kind komt.
- Kinderen geven zelf aan hoe zij afscheid willen nemen als ze naar huis gaan, bijv. door een 'high five' of een knuffel te geven.
- Wij hebben besloten om de geslachtsdelen te benoemen. Voor het meisje gebruiken we 'plasser(tje)' en voor de jongen 'piemel'/'plasser'. Als kinderen van huis uit een ander woord meekrijgen, geven wij aan dat dat ook kan, mits passend. Verder gebruiken we de woorden drukken/poep en plas.
- Als een kind aan het 'masturberen' is, bestraffen wij dat niet. We leiden het kind af met iets of zeggen dat dat iets is dat je beter kunt doen als je alleen bent of dat het iets is voor jezelf en niet iets voor in gezelschap.

Bij (seksueel) grensoverschrijdend gedrag speelt de leeftijd, welk gedrag en de manier waarop dit gedrag wordt geuit een rol. Afhankelijk hiervan start, volgens protocol, eventueel de 'Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling'.

6.2.3 Verkleeden

Als kinderen zich willen verkleeden, gebeurt dat altijd onder toezicht van de medewerkers op de groep. Bij het aantrekken van verkleedkleden wordt in ieder geval altijd het ondergoed aangehouden, ook i.v.m. de hygiëne. Omdat wij aansluiten bij de interesse en behoefte van de kinderen, kunnen jongens zich verkleeden als meisje (prinses) en de meisjes mogen zich, als ze dat willen, verkleeden als ridder of piraat. Ook bij een bepaalde activiteit kan het voorkomen dat de kinderen zich omkleden.

6.2.4 Zindelijkheid

Op Siemenotje hebben we ook te maken met kinderen die (bijna) zindelijk zijn. Maar ondanks dat kunnen er toch ongelukjes gebeuren. Kinderen worden op het moment van een ongelukje even apart genomen om schone kleding aan te doen. Tevens vinden we het belangrijk om de kinderen te zeggen dat het kan gebeuren en dat het niet erg is.

6.3 Pesten en ruzie

Kinderen tussen nul en vier jaar kijken naar elkaars gedrag. Ze zien hoe het ene kind iets van een ander gedaan probeert te krijgen. Zij merken ook dat bepaalde kinderen vaak en andere kinderen soms niet mogen meedoen met spelen. Al kijkend en handelend leren zij, met vallen en opstaan, hoe zij met anderen kunnen omgaan. Kleuters kunnen rollen verdelen en daar hele verhalen bij bedenken. Zij leren ook steeds beter om hun spel af te stemmen op degenen met wie zij spelen. Kleuters reageren dan vooral op het gedrag van de ander. Zij gaan ervan uit dat er een direct verband is tussen iets wat er gebeurt en de emoties die zij bij de ander kunnen zien: als er iets van je wordt afgepakt, word je boos en dat laat je merken. Kleuters kunnen nog niet goed inschatten hoe hun eigen gedrag invloed kan hebben op andere kinderen. Kinderen gaan ook steeds beter beseffen dat eenzelfde gebeurtenis niet bij elk kind dezelfde emotie hoeft op te roepen. Goede voorbeelden en een verstandige aanpak door volwassenen, helpen kinderen bij het leren samen doen en samenleven. Kinderen leren het meeste van de oplossingen die ze zelf uitvinden. Dat geldt ook bij het oplossen van ruzies. Het is daarom niet verstandig om kinderruzies meteen te stoppen of de kinderen een kant-en-klare oplossing aan te bieden. Het helpt wel om kinderen steun te geven als zij er zelf niet uitkomen. Een voorstel om 'om de beurt' met de pop te spelen of om 'samen' met alle poppen te spelen, kan kinderen helpen bij het oplossen van hun ruzie om de pop. Ruzietjes tussen kinderen van deze leeftijd vallen niet onder het begrip pesten. Bij pesten zijn het steeds dezelfde kinderen die het slachtoffer zijn. Wij vinden het belangrijk dat er op de groepen een sfeer wordt gecreëerd van openheid, vertrouwen en acceptatie. Wij doen dat op de volgende manier:

- We geven zelf het goede voorbeeld; dit is van groot belang voor een goede, open sfeer en voorkomt pestgedrag.
- Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken, waar kinderen gerespecteerd worden in hun eigenheid en waar agressief gedrag van kinderen en pedagogisch medewerkers niet wordt geaccepteerd.
- Wij geven bewust het kind en/of de groep als geheel een terecht compliment.
- Wij laten kinderen elkaar helpen en geven complimenten als ze dat doen.

6.4 Kinderen en ziekte

Als ouders met een ziek kind sta je voor een dilemma. Breng ik mijn kind wel of niet naar Siemenotje of houd ik hem thuis? Voor ons staat het welbevinden van het kind voorop. Hierbij zijn de volgende vragen van belang:

- Voelt het kind zich niet lekker?
- Huilt het meer dan normaal?
- Wil het niet eten of slapen?
- Kan het kind niet mee doen met de dagelijkse activiteiten?
- Heeft het meer aandacht nodig dan wij het op dat moment kunnen geven?

Als dit zo is, dan vinden wij het beter dat het kind wordt opgehaald. Koorts is niet altijd een goede graadmeter. Het kan gebeuren dat een kind verhoging

heeft, maar zich verder wel lekker voelt. In dat geval zou het kind kunnen blijven. Terwijl een kind zonder koorts zich erg naar kan voelen en beter wel opgehaald kan worden.

(Zie Kind en Ouder; Zieke kinderen)

6.4.1 Wel of niet naar Siemenotje / (eerder) ophalen van Siemenotje?

Soms is het lastig om als ouders te bepalen of hun kind zich goed genoeg voelt om naar Siemenotje te gaan. Het kind was bijvoorbeeld de vorige dag niet zo lekker, maar de volgende morgen valt het wel weer mee. Bij twijfel kunnen ouders hun kind gewoon brengen, maar het is belangrijk dat wij goed ingelicht worden en dat we contact op kunnen nemen als het niet gaat.

Als wij merken dat een kind niet lekker is, bellen wij de ouders op en overleggen wij over de situatie. Soms is een kind zo ziek, dat het beter is als het zo snel mogelijk wordt opgehaald. Het kan echter ook zo zijn dat we met de ouders afspreken dat we het nog even aankijken of eventueel medicatie kunnen geven volgens ons Medicatie Protocol (met ondertekende toestemmingsverklaring door ouders).

(Zie Kind en Ouder; Zieke Kinderen, Geneesmiddelenverstrekking)

6.4.2 Besmettingsgevaar

Als uw kind een besmettelijke ziekte of aandoening heeft, bijv. de waterpokken of een ontstoken oog, kan de rest van de groep worden besmet. Dit is vervelend, maar kan niet altijd worden voorkomen. Sommige ziektes zijn immers al besmettelijk voordat er symptomen optreden. In andere gevallen kunnen wij verspreiding voorkomen door een goede hygiëne. Wij adviseren de ouders te overleggen met ons over de te nemen maatregelen ter voorkoming van verdere besmettingen. Het kan voorkomen dat door Siemenotje wordt geadviseerd dat kinderen met bepaalde symptomen beter niet, of onder bepaalde voorwaarden kunnen komen. Wij volgen hierin de richtlijnen van de GGD t.a.v. infectieziekten en hebben hiervoor een overzichtelijke tabel Ziekten informatie ontwikkeld.

(Zie Kind en Ouder; Zieke Kinderen, Ziekten informatie.)

6.4.3 Medicijngebruik

Als uw kind medicijnen gebruikt als het naar Siemenotje komt en de pedagogisch medewerker moet dit geven, wordt er verwezen naar het formulier "Geneesmiddelen verstrekking". Voor de gezondheid van uw kind is het van belang zorgvuldig om te gaan met het toedienen van medicijnen door de pedagogisch medewerkers. Zij vragen u dan ook om een duidelijke uitleg en om een formulier daarvoor in te vullen en te ondertekenen.

(Zie Kind en Ouder; Zieke Kinderen, Geneesmiddelenverstrekking, Bijlage 1: Medisch handelen en BIG)

6.5 Scheiden

Wanneer ouders gaan scheiden, gaan wij hier zo zorgvuldig mogelijk mee om. Er wordt rekening gehouden met het begripsvermogen van het kind en de kinderen in de groep. Wij kiezen geen partij en

stellen het belang van het kind voorop. Siemenotje medewerkers volgen de wettelijk gemaakte afspraken, die gemaakt zijn rondom de betreffende situatie.

H7 - Kind en Ouder

7.1 Samen verantwoordelijk

Als kinderdagverblijf speel je een grote rol in de opvoeding van een kind. We zijn dan ook samen met de ouders verantwoordelijk voor het welzijn van een kind. Daarom besteden we veel aandacht aan de uitwisseling van informatie over de ontwikkeling van het kind en de opvoedingsideeën van ouders. Dit begint al bij de eerste kennismakingsafpraak. Daarin geven we de visie en werkwijze van Siemenotje aan, zodat zij bewust voor Siemenotje kunnen kiezen. Daarnaast spelen vooral de pedagogisch medewerkers een grote rol. Zij hebben immers de directe verantwoordelijkheid voor de kinderen. Tijdens het intakegesprek kunnen de ouders aangeven wat zij belangrijk vinden in de omgang met en de opvoeding van hun kind. Samen met de pedagogisch medewerkers worden er indien nodig afspraken gemaakt. De pedagogisch medewerker kan aangeven hoe zij met de verschillende opvoedingssituaties omgaat. Dagelijks is er een adequate en uitgebreide overdracht naar ouders. Dit gebeurt tijdens het brengen en halen van de kinderen. Daarnaast wordt er driemaal per jaar een gesprek gehouden met de ouders over het welbevinden van het kind. Ook is het mogelijk dat de pedagogisch medewerkers of ouders tussendoor een evaluatiegesprek aanvragen.

7.2 Ouderbetrokkenheid

Wij vinden het erg belangrijk dat de ouders zich betrokken voelen. Wij realiseren ons dat wij opvang bieden aan het dierbaarste bezit van de ouders. Wij staan dan ook open voor ideeën en adviezen van de ouders. Daarom staat de deur van het kantoor veelal open en zijn ouders altijd vrij om binnen te lopen.

7.3 Respect en privacy

Om de opvoedingssituatie thuis en op het kinderdagverblijf zo optimaal mogelijk op elkaar af te stemmen, is het nodig dat de pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van de thuissituatie. Er wordt dan ook zorgvuldig omgegaan met die informatie. Wij hebben de privacy van ouders hoog in het vaandel staan en de pedagogisch medewerkers hebben en hanteren een geheimhoudingsplicht. Bovendien hebben zij ook te maken met de beroepscode kinderopvang, waarin ook regels zijn opgenomen over de privacy van de ouders.

Hiernaast volgt Siemenotje de AVG wet en de daarbij horende documenten zijn op te vragen door ouders. Het privacybeleid staat openbaar op de website van Siemenotje en is door elke bezoeker in te zien.

7.4 Communicatie ouders

Het eerste contact met Siemenotje verloopt meestal telefonisch. Ouders kunnen dan een afspraak maken voor een rondleiding. De leidinggevende van Siemenotje of een pedagogisch medewerker verzorgt de rondleiding en vertelt in grote lijnen wat Siemenotje biedt, wat de pedagogische uitgangspunten zijn en wat ouders van de opvang kunnen verwachten.

(Zie Kind en Ouder; Contactmoment met ouders)

7.4.1 Het intakegesprek

Na aanmelding (of geboorte van de kleine) worden de ouders telefonisch uitgenodigd voor een intakegesprek door de pedagogisch medewerker van de groep. In dit gesprek wordt informatie en gegevens uitgewisseld betreffende het kind. Hierbij wordt een intake lijst ingevuld. Ouders zijn de deskundigen waar het hun eigen kind betreft en zij mogen van de pedagogisch medewerker

verwachten dat zij serieus worden genomen. Ook worden wettelijke afspraken naar behoefte afgesproken. Deze ochtenden/ middagen worden gepland op de gewenste opvangdagen: ouders en kinderen kunnen zo vertrouwd raken met Siemenotje, de pedagogisch medewerkers en de groepsgeenootjes. Door middel van het intakegesprek wordt er gecommuniceerd dat ouders en vrijwilligers de protocollen op kunnen vragen bij de directie.

(Zie Kind en Ouder; Plaatsing kind)

7.4.2 Contact bij het brengen en halen

Contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers is er elke keer bij het brengen en het ophalen van het kind. Wanneer kinderen worden opgehaald zitten zij soms nog midden in hun spel. Een van de pedagogisch medewerkers zal het kind dan stimuleren om de activiteit te beëindigen. Van de ouder wordt begrip gevraagd zodat het kind even iets af kan maken. Bij een krappe tijdsplanning van ouders is het prettig wanneer zij de pedagogisch medewerkers vooraf op de hoogte stellen. De pedagogisch medewerkers kunnen het kind dan voorbereiden op de ophaaltijd. Tijdens de overdracht zal de pedagogisch medewerker een objectieve weergave geven over het eten, slapen, spel, gedrag of bijzonderheden van het kind. Gedurende de opvangtijden op een dag zijn de pedagogisch medewerkers telefonisch en per mail te bereiken. Van ouders wordt verwacht dat zij (of een vervangend persoon) goed bereikbaar zijn op een telefoonnummer dat bekend is bij Siemenotje. (Zie Kind en Ouder; Brengen en halen)

7.4.3 Website en nieuwsbrief

Ouders worden ook geïnformeerd via de website en nieuwsbrieven. Op de website kunnen ouders een inlog krijgen waardoor zij toegang hebben tot notulen van de ouderraad, GGD-rapporten en informatie m.b.t. het beleid. In de nieuwsbrieven staan aankondigingen, mededelingen, stellen nieuwe medewerkers zich voor en staan leuke weetjes over de activiteiten of kinderen. Een aantal stukken staan online, zoals het Pedagogisch beleidsplan en het Beleid Veiligheid en gezondheid.

7.5 Ouderraad

Siemenotje maakt gebruik van een ouderraad. De ouderraad heeft een organiserende en adviserende rol en bestaat uit ouders van kinderen die gebruik maken van opvang bij Siemenotje. Ze zorgt er ook voor dat de belangen van kinderen en ouders zo goed mogelijk worden behartigd en zo ook andere ouders worden vertegenwoordigd. Zij adviseert over kwaliteit of beleid dat te maken heeft met de directe opvang.

Tevens is de ouderraad een aanspreekpunt voor klachten die na overleg met ten eerste de betreffende pedagogisch medewerker en ten tweede de directeur, niet naar tevredenheid zijn afgehandeld.

De ouderraad heeft elke twee maanden een openbaar overleg, tenzij een bepaald agendapunt achter gesloten deuren besproken moet worden. De directeur is daar altijd het eerste deel van de vergadering bij aanwezig.

Datum, tijdstip en locatie worden altijd tijdig aan alle ouders gecommuniceerd via de nieuwsbrief en de notulen van de ouderraad. Beiden zijn terug te vinden op de website na het inloggen. De ouderraad is te bereiken via: ouderraadkdv@siemenotje.nl

(Zie Kind en Ouder; Ouderraad)

7.6 Klachten

Siemenotje hoort graag verbeterpunten van medewerkers en ouders. Komt het voor dat iemand een klacht heeft dan proberen we deze in eerste instantie met de betreffende persoon op te lossen. Is dit bij een pedagogisch medewerker dan wordt daar eerst het gesprek mee gevoerd. Komen jullie er niet

samen uit dan kan de directeur worden benaderd met de betreffende klacht. De insteek van Siemenotje is om er gezamenlijk uit te komen. Een klacht wordt dan ook gezien als een suggestie voor verbetering. Mocht dit niet naar tevredenheid worden afgehandeld dan kan gekozen worden voor overleg met de ouderraad of dan kan gebruik worden gemaakt van de klachtenprocedure: deze waarborgt dat klachten door Siemenotje serieus en afdoende worden behandeld.

Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Voor informatie, advies en bemiddeling kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang, bereikbaar via:

- I www.klachtenloket-kinderopvang.nl
- T 0900 1877
- E info@klachtenloket-kinderopvang.nl

Mocht er vanuit de oudercommissie een klacht zijn dan wordt dit ook in eerste instantie met de direct betrokkenen geprobeerd op te lossen. De directeur zal hierin steun en gesprekspartner zijn. Mocht de oudercommissie ontevreden zijn over de uitkomst van het gesprek dan kan de oudercommissie een klacht indienen bij de Geschillencommissie; zie informatie hierboven.